PAZAR
19 ŞUBAT 1933
8 inci sene No. 2524
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Celâl Bey dün Heyeti Vekilede izahat verdi

Fransa Rusya

Fransa ile Rusya arasında imza edilen Ticaret mukavelesi geçen gün tasdik edilmiştir. Fransız — Rus ticaret münasebatının bu mukavele ile tanziminden sonra biri Avrupanın şarkında, diğeri de garbında bulunan bu iki büyük devlet arasındaki siyasi mukarenetten ısrarla bahsedilmeğe başlandı.

Filhakika harpsonrası siyaset âleminde Fransa ile Rusya iki kutbu işgal etmekte idiler. Fakat unutulmamalıdır ki, harpten evvelki siyasî nizam da Fransız — Rus mukarenetine dayanmakta idi. Rusya ve Fransa öteben beri Avrupada Alman hekemonyasma karşı iki tabiî müttefik telâkki edilmiştir. Fransız — Rus mukareneti, Almanyanın millî ittihadını kazanıp ta bir cihan devleti şeklinde belirdiği zamandan, yani 1890 senelerinden itibaren başlamıştır.

Tarih bir tekerrürdür, derler. Eğer Fransız — Rus mukareneti şimdi tahakkuk edecek olursa, bir çok noktalarda 1890 lardaki Fransız—Rus dostluğuna benzeyecektir. Yalnız şimdi Fransa ile Sovyet Rusyanın rolleri değişmiştir. 1890 larda Fransa cümhuriyet, Rusya Çar'ın idaresi altında inleyen bir mutlakıyet idi. Beynelmilel siyasî vaziyet icabı iki devlet arasında bir mukarenet tesisi icap ettiği zaman, sistemler arasındaki bu fark, Rus — Fransız mukarenetine en büyük engel teşkil ediyordu. Marsivez, Rusyada çalınması menedilen bir ihtilâl marşı idi. Ve ancak Rus — Fransız mukarenetinin arifesinde Fransız donanması Kronştad'ı ziyaret ettiği zaman çalınmasına müsaade edilmişti.

Poincaré yirmi sene sonra Fransız — Rus mukarenetinden bahsederken, Car Üçüncü Aleksandr'ın Cümhuriyet Fransasile ittifak aktetmeğe muvafakat etmesinden heyecanla bahsetmektedir.

Gariptir ki şimdi de Fransa ile Sovyet Rusya arasında ayni sistem farkları mevcuttur. Fakat bu defa sağda burjuva Fransa, solda da ihtilâlci proleter Sovyet Rusyadır. Tarihin cilveleri gariptir.

Filhakika harpten evvelki Rus — Fransız ittifakı manasında bir mukarenet mevzuu bahsolamaz. Esasen harpsonrası siyaset âleminde devletler arasında bu nevi kombinezonlar yapılması taamül değildir. Fakat sistem farklarını bir tarafa bırakacak olursak, Fransa ile Rusyanın bir çok beynelmilel meselelerde müşterek menfaatleri olduğu şüphesizdir.

Gittikce daha büyük kuvvetle tebarüz etmektedir ki Fransa yalnız Garp cephesinde aldığı tertibat ile Versailles konferansından beri arkasından koştuğu emniyeti elde edememiştir. Muhasım bir Almanya ve dost olmayan bir Rusya arasına sıkısmıs kalmış bir Lehistandan da Fransa yardım bekliyemez. Belki de bu Lehistan yardıma muhtaçtır. Binaenalevh Fransanın emniyet anahtarı dönüp dolasıvor. harpten evvel olduğu gibi, Rusyaya dayanıyor.

Diğer taraftan Fransa da Sovyet Rusyaya bilhassa malî sahada büyük yardımda bulunabilir. Rusya giristiği büyük teşebbüste bu yardıma muhtaçtır. Sonra Rusya içinde bulunduğu siyasî yalnızlıktan kurtulmak için mutlaka büyük devletlerden birile anlaşmak mecburiyetindedir. Bu, bir zaruret olduğuna göre, büyük devletler arasında Rusyanın en kolay uyuşabileceği de Fransa olmak lâzımdır.

Ahmet ŞÜKRÜ

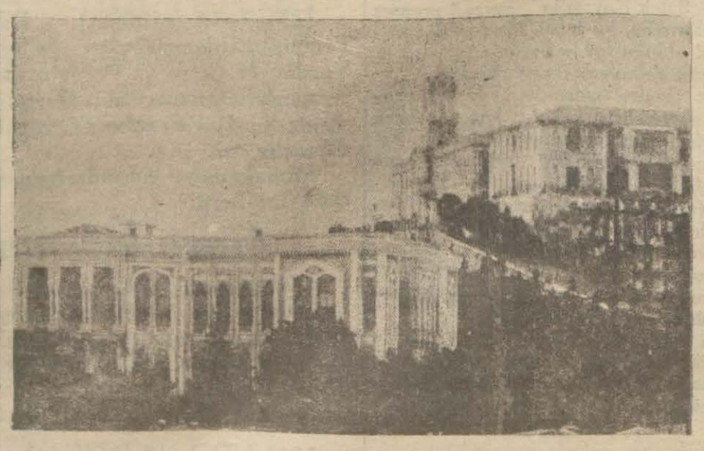

Kasımpaşada ortamektebe tahsisi düşünülen eski Bahriye nezareti binası

Bir lise, üç ortamektep

Vekâlet dün tebligat yaptı

Mektepler Üsküdar, Kasımpaşa, Sarıyer ve Bakırköyünde açılıyor

Memleketimizin her tarafın da olduğu gibi, Vilâyetimiz da hilinde de maarife karşı olan rağbet gittikçe çoğalmaktadır.

Mektep ihtiyacı Cümhuriyet Halk Fırkası kongrelerinde Ocak, nahiye, kazalardan Vilâyet kongresine kadar hepsinde ehemmiyetle mevzuubahis edilmişti.

Bilhassa Kasımpaşa gibi 70 bin nüfuslu kalabalık semtlerde ortamektep açılması lüzumu en esaslı bir ihtiyaç olarak tebarüz ettirilmiştir. Dün, Maarif Vekâletinden Vilâyete gelen bir teskerede Vekâletçe Üsküdar'da bir lise, Kasımpaşa, Sarıyer, Bakırköy'de birer ortamektep açılmasına karar verildiği bildirilmiştir.

Yalnız Vekâlet, mektep binalarının Vilâyetçe temin edilmesini istemektedir.

Malûmdur ki, Üsküdar'da dört sene evveline kadar şimdiki ortamektep binasında bir lise mevcuttu. Fakat dört sene evvel lise ortamektebe kalbedilmişti.

Binaenaleyh Üsküdar için

(Devamı 6 ncı sahifede)

Rus edibi dün geldi

Memleketimiz ve Gazi Hz. için yazacağı eseri anlatıyor

M. Leon Nikulin

Memleketimizi ziyaret edeceğini yazdığımız Rus muharriri M. Leon Nikulin dün sabah Çiçerin vapuru ile şehrimize gelmiş ve Rus Sovyet Konsolosanesine müsafir olmuştur. M. Leon Nikulin "Memal'in Yeni Türkiyesi" ismile, memleketimiz hakkında yazacağı yeni eser için burada tetkikatta bulunacaktır. Muharrir bu maksatla Ankara ve İzmir'e gidecek ve iki ay kadar memleketmizde kalacaktır. M. Leon Nikulin bilhassa son Rus ihtilâlinden sonra şöhret kazan bir ediptir; hikâye, roman, tiyatro piyesi ve muhtelif içtimaî tetkikat üzerine bir çok eserler neşretmiştir. Muharririn başlıca eserleri şunlardır:

" Mühendis Metz" Moskovadan üç sene oynanmış bir piyestir. İspanya mektupları veya "Hüblon " 'an maada " Zaman, Mesafe ve Haketler" ismile üç ciltlik bir romanı vardır. M. Nikulin bu eserin "Bir muasırın mektupları " ve " Kahramanının gençliği " adında olan iki cildini neşretmiştir, Üçüncü cildi henüz ikmal edilmemiştir. Bundan başka iki ciltlik küçük hikâyeleri vardır.

M. Nikulin yeni eserini anlatıyor

M. Leon Nikulin Fransada tahsil görmüştür. Ispanya ve Efganistanda seyahat etmiştir. Dün Rus konsolosa nesinde, Tas ajansı muhabiri M. Yablonskinin delâletile, M. Nikulin ile görüştük. M. Nikulin 40-45 yaşlarında sempatik bir zattır. Bize, Türkiye hakında bir eser yazmak fikrinin kendisine nasıl geldiğini şu suretle anlattı:

— Kitap yazmak üzere seyahat etmek bir muharrir için en tabii bir şeydir, her seyahat bir eser doğurur diyebilirim 1925 senesinde İstanbul'dan geçtim. Ancak iki gün kadar İstanbul'da kaldım. Seyahatime devam için vapurla Çanakkale Boğazından geçiyordum. Orada harap olmuş Fransız ve İngiliz gemileri gördüm. Bunlar, Çanakkale müdafaasının birer abidesi gibi idi. Bu gemiler bana, Çanakkale harbine ait Türk kahramanlıkları verdi. Bundan sonra Türk'ün İstiklâl harbini düşündüm. Bu suretle bende Türkiye

(Devamı 6 ncı sahifede)

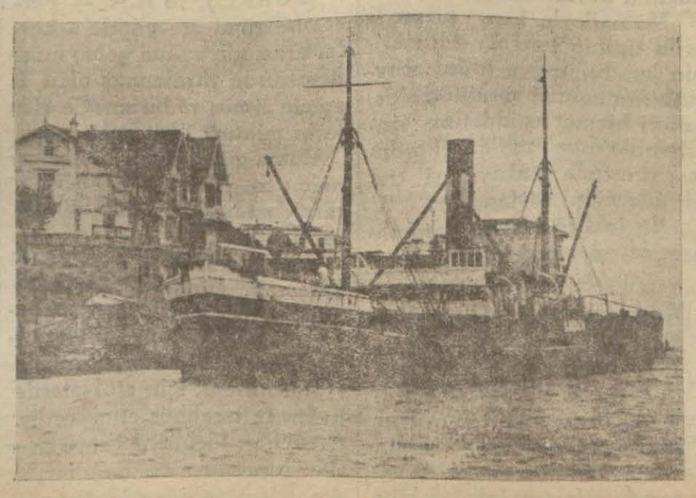

Rusya'dan kaçak eşya getirdiği iddiasile tevkif edilen ve ambarları mühürlenen Nâzım vapuru Kuruçeşme önlerinde....

Gazi Hz.

İSTANBUL, 18 (A.A.) — Reisicümhur Hz. bugün Dolmabahçedeki dairelerinde meşgul olmuşlar, bir tarafa çıkmamışlardır.

Celâl Bey Ankarada

Kontenjan listeleri yarın çıkıyor

ANKARA, 18 (Telefonla)— İktısat Vekili Celâl B. tetkik seyahatından bugün dönmüştür. Vekil B. istasyonda samimî bir surette karşılanmıştır.

Bugünkü Heyeti Vekile içtimama iştirak eden Celâl B. son seyahatı esnasındaki tetkiklerinden edindiği intibaları anlatmıştır. Heyeti Vekile yarın tekrar toplanacaktır. Toplantıda yeni kontenjan kararnamesi ve listeler görüşülecektir. Listelerle birlikte birleşik kararname de pazartesi günü ilân edilecektir.

Meclis reisi gidiyor

Büyük M. M. Reisi Kâzım Pş. Hz. bu akşamki trenle Ankaraya avdet edeceklerdir.

Hurîye bugün Şehrimize geliyor

On sene yadellerde kalan Türk kızı

MİLANO, 18. (Milliyet) — Ermeni yetimleri arasında İtalyaya sevkedilmiş olan Türk kızı Huriyenin İstanbula sevkedileceğini üç hafta evvel bildirmiştim. Kızın on seneden beri içinde bulunduğu Ermeni Yetimhanesi Torinodan Fransada Sant - Gratien şehrine nakledilmiş olduğundan Huriyenin bugüne kadar celbi geri kalmıştı. Huriye dün Fransadan Milânoya gelmiştir. 19 Şubatta İstanbula varacak olan Lloyd Ekspresin "Adria" vapurile sevki katidir. Az türkçe, fakat iyi İtalyanca konuşuyor. Resmini takdim ediyorum. İstanbulda mekteplerimizden birine yerleştirilse ne iyi olurdu. On seneden beri ecnebî bir memleketin zehirli kilise havası içinde uyuşmuş olan bu Türk kızının ruhu anavatanın temiz havasile tedaviye mühtaçtır. Anın için İstanbulda tekrar hizmetçiliğe avdet etmemesini gönül pek arzu ediyor.

Karanlıkta Kaldık

Dün akşam saat yirmi buçukta, Silihtarağa fabrikasında baş gösteren bir arıza neticesinde şehrin her tarafında elektrik cereyani kesilmiştir. Bu defa cereyan mevzii olmamış, İstanbul, Beyoğlu, Boğaziçi, Üsküdar, Kadıköy Adalar ve sair yerlere ayni zamanda karanlıkta kalmıştır.

Bu hal yirmi dakika kadar devam etmiştir. Alman tertibat sayesinde cereyan semt semt temin edilmiştir.

Cereyan kesilir kesilmez her taraftan bakkallara hucum edilmiş, az müddet içinde külliyetli mum satılmıştır.

Ankaralının Defteri

Millî mücadele günlerine ait hatıralar

Yakında Milliyet'te

Cevap verilmeyen noktalar var!

Hakemler de itiraz ettikten sonra intihaptaki yolsuzluk düzeltilmelidir

Güzellik müsabakasının sakatlıkları her gün biraz daha aydınlanmada ve müsabakayı tertip edenlerin bütün tevillerini rağmen hakikat olanca çıplaklığıla meydana çıkmış bulunmaktadır.

Vaziyet bu merkezde iken, Cümhuriyet refikimiz, bir kaç günlenberi, müsabaka neticesine muarız bulunanların garazkârane hareket ettiklerinden, buna dahili ve haricî mühim meseleler yarken gazetelerin ilk sayfalarında en büyük yerleri Feriha H. ın resimlerine tahsis ettiklerinden, halkın bu dedikodulardan iğrendiğinden bahsetmektedir. Refikimize göre, Nazire H. ın İstanbul ve Türkiye güzellik kraliçeliği emri vakidir ve intihap ediğiştirilmiyecektir; İntihabın tecdidî için hakemlerden de hiç biri müracaat etmiş değildir. Refikimiz, bu münasebetle mebus gazetecilerin gazetelerinde meb'us Yunus Nadi B. in gazetesine hücum edilmesinden de şikâyet ediyor.

Ayni zamanda güzellik müsabakasına ait dedikoduların halkı iğrendirdiğini kaydederek kendi neşriyatından tegaful ediyor.

Hakemlerden itiraz eden yokmuş!

Refikimiz, müsabaka neticesine hakemlerden kimsenin itiraz etmediğini söylerken, derhal göze çarpan bir unutkanlık gösteriyor. Aptülhak Hâmit B. ve Lüsyen H. Nazire H. a rey vermediklerini, Nazire ve Feriha H. ların yeniden hakem huzuruna çıkarılmalarını yeğâne çare gördüklerini söylememişler midir? İzzet Melih B. ve refikası da bu teklife iştirak etmeyorlar mı? Şu halde, yeni intihap istiyen hakem olmadığını refikimiz nasıl oluyor da iddia edebiliyor?

Dün kendisile görüştüğümüz Lüsyen Aptülhak Hâmit H. Hâmit B.in bir kerre söylediğini, bu işe hergün avdet edemiyeceğini pek haklı olarak beyan etti. Refikimiz, haddî zatinde izama değer bir hâdise olmiyan bu müsabaka işile herkesin işini gücünü bırakıp uğraşacağını mı zannediyor?

Yeni beyanatta bulunan Lûsiyen H.

Beyanatta bulunan Galip Bingöl Bey

Hakkı Tarik B. diyorki

Meb'us gazetecilerin gazetelerinde mebus Yunus Nadi, B. in gazetesine hücum etmeleri bahsine gelince, buna Matbuat cemiyeti reisi Hakkı Tarik B. selâhiyetle şu cevabı vermetkedir:

— "Henüz Cümhuriyet'teki yazıyı okumadım. Bana naklettiğiniz mealine göre, mebus Yunus Nadi B. in gazetesinin, başka gazetelerin neşriyatına (rezalet yapıyorlar) demesi ve gene, mebus Nadi B. in gazetesinde mebus Aka Gündüz B. e en şiddetli hücumların yapılmıs olmasını muvafık görenler bunu sormamalıdırlar."

Yeni intihap zaruridir

İntihap meselesine gelince intihap halledilmiş değildir; yeni bir intihap zaruridir.

İntihaptaki sakatlık, bizzat Cümhuriyet refikimizin dünkü nüshasında tevilen vermek* istediği izahatla da sabittir. Filhakika, biz, hakem heyeti reisi olan Valî Muhittin B.in, reyini Nazire H. a verdiği ilân edildiği halde, bilâkis Feriha H.a rey verdiğini yazmıştık. Refikimiz (M.) harfli imzasız rey pusulasının Nazire H. lehinde olduğunu ve bunun da

(Devamı 6 ncı sahifede)

Milletin güzel dediği Feriha Hm.

Deliliğe mi gidiyoruz?

Bizim doktorlar ne diyorlar?

Bir fikre göre.. evet, öbürüne göre.. hayır!

Yüksek İngiliz Tıp üstatlarından Sir Henry Gray, bir konferansında insanların akıllarma tahammülünden fazla yük yüklettiklerinden bahsederek dünyanın deliliğe doğru gittiğini söylemiştir.

M. Osman B. ne diyor

Dr. Mazhar Osman Bey, muharririmize bu iddiayı teyit eden beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Harbı umumiden sonra akıl hastalıklarının bütün dün-

(Devamı 6 ncı sahifede)

T. Salim Pş. M. Osman B.

— Kraliçe intihabında Ressam Çallı İbrahim herkese rey vermiş, neden acaba?

— Neden olacak hemşire, hepsi resim gibi boyalı imiş diyorlar da ondan.

Tarihî tefrika: 102

93 felâketleri ve İgnatief

Çerkes Hasan Meşrutiyet fedaisi miydi?

Diye yazılıdır.

Her iki zat — bilhassa vak'ada âmedi olarak hazır bulunan ikincisi — Ahmet Paşanın yalnız kulak ve yanağından değil, el ve kolundan da yaralandığını yazıyorlar. Hasanın Ahmet Paşaya:

— Sen millet babasısın. Sana bir şey yapmam.

Dediğini de hiç biri yazmıyorlar. Bu sözü Mütercim Rüştü Paşaya kapıyı açtırmak için söylediğini bildiriyorlar.

İşte, bizim yazdıklarımızın mehazları bunlardır.

Çerkes Hasanın cinayetindeki sebepler bahsine gelince, bu hususta o zamandanberi ileri sürülen rivayetler şunlardır:

1. — Çerkes Hasanın yalnız Hüseyin Avni Paşaya garazı vardı. Bu şahsî garazından dolayı ona kastetmek istedi. Öbtekiler arada kurban gittiler.

2. — Çerkes Hasan, Abdülâzizin üçüncü kadınının akrabasındandır. Abdülâzizden çok iyilik görmüştü. Abdülâzizin tahttan indirilmesini, hattâ ölümünü en ziyade Hüseyin Avni Paşanın Abdülâzize garazından olmuş bildiği için intikam maksadile bu işi yaptı.

3. — Çerkes Hasan, meşrutiyet taraftarlarının bir fedayisi idi. Hüseyin Avni Paşa meşrutiyete muhalif olduğundan onu vurarak meşrutiyetin ilânını temin etmek istedi.

O devrin vukuatını yazanların hemen hepsi, birinci rivayeti en doğru olarak kabul etmişlerdir. Hasanın istintakında verdiği ifade de bu yoldadır. Rüştü Paşa, cinayetin en ateşli bir zamanında:

— Sana kastim yoktur.

Demesine, Mitat Paşayı "Millet babası" diye tanıyarak onun konağında kandöktüğüne teessüf göstermesine bakılırsa meselenin bundan ibaret olduğuna hükmedilir.

Eğer Abdülâzizin öcünü almağa gelmiş olsaydı, yalnız Hüseyin Avni Paşaya değil, Rüştü ve Mitat Paşalara da düşman davranmalıydı. Hele artık hayatından ümidini kestiği ve idam edileceğine kanarak yaralarına bile baktırmadığı bir zamanda bu hıncını saklamasına hiç bir sebep yoktur.

Hele Çerkes Hasanın meşrutiyet fedayisi olduğu rivayetti bütün bütün yanlıştır. Bunu o zaman Jön - Türklerden bazıları meşrutiyete muhalif olanları ürkütmek için doğru olmadığını bile bile işaa etmişlerdir.

Hasanın asıl garaz ve kasti yalnız Hüseyin Avni Paşaya olduğuna, kapıdan girer girmez,

— Davranma, serasker!

Demesi bile delâlet eder.

Kayserili Ahmet Paşaya gelince, merhumun bir çok kahramanlıklarını biz de okuduk. Lâkin bunlar tefrikamızın mevzuuna dahil değildir. Harp arasında merhumun Tuna Valiliği ve Rusçuk Kumandanlığı sırası gelince anlatılacaktır. Bunlar hakkında ailesi nezdinde mevcut tafsilât olup ta gönderilir ve resmi de gazetemize verilirse çok teşekkür ederiz.

Verdikleri izahattan dolayı Kayserili oğlu Galip Beye de teşekkürlerimizi sunarız.

— 43 —

Bir ipte birkaç cambaz

Abdülhamidin ilk bir kaç aylık saltanatı bir ipte,iki değil de, dört beş cambazın oynamasile hülâsa edilebilir. İçeride ve dışarıda devleti işgal eden bütün meseleler biribirine girmiş, hepsi bir tomar halinde Türkiyenin üzerine yüklenmişti. Rusya, İngiltere, Avusturya Şark meselesinde her biri başka telden çalan bozuk bir orkestra halinde bir Avrupa it Almanya, Fransa, İtalya, bunları uzlaştırmağa gayret ediyordu. Türkiye, dosttan da, düşmandan da sille yiyerek, bir taraftan Sırbistan ve Karadağla muharebe ediyor, öte taraftan Bosna - Hersek, Bulgaristan ihtilâllerile uğraşıyor, bir yandan da İstanbulda meşrutiyet, şeriat, saray istibdadı biribirlerile boğuşuyordu.

Rusya, Türklerden Kırım muharebesinin öcünü almak yolundaki gayretlerinin artık yüzmüş, yüzmüş te kuyruğuna gelmişti. Vâkıâ ileri sürdüğü Sırbistan, Türk ordularına umulduğu kadar bile dayanamamış, küçücük Karadağdan da geri kalmış, zaptedilmez sanılan Aleksinac kalesi Türklerin eline geçmişti. Fakat Türk ordularının en seçme kuvvetleri de Bosnada, Hersekte, Karadağda, Sırbistanda, Bulgaristanda dövüşe dövüşe yıpranmıştı. Artık Rusvanın işe karısma zamanı yaklasıyordu. Ruslar Kafkasyada kuvvetli bir ordu toplamıslar, manevralara başlamıslardı. O zaman Dördüncü Ordu Müşürü olan Samih Paşa, bu meseleyi İstanbula bildirmis. İstanbuldan da Petersburg Elcisi Kabulî Paşaya yazılmıstı. Gortchakof, Türkiye Büyük Elçisine kısa bir cevap verdi:

— Her sene âdet olan manevralardır. Türkiyeye karşı bir hareket değildir.

İgnatief olsa böyle bir cevaba karsı bin dalavere cevirirdi. Fakat zavallı Kabulî Paşa kısaca verilen bu cevabı Babıâliye bildirmekten başka bir şey yapamazdı.

Halbuki Rusya, Kafkasyadan başka Kisnefte te bir ordu hazırlıyordu. Hattâ Kisnef ordugâhına ikide birde İmperatorun, Rus orduları umum başkumandanı olan kardesi Grandük Nikola'nın. Carevic, yani veliaht Prens Aleksandr'ın gidip geldikleri de haber alınıyordu. Fakat. İstanbul yalnız Kafkasya ordusundan bahsettiği için elçimiz bunları ileri sürmevi vazifesinin haricinde görmüştü.

Zaten zavallı Kabulî Paşa, Rus Hariciye Nazırının ters cevaplarına alışmıstı.

Bir kere de, Sırbistana giden Rus asker ve zabitleri için müracaat etmisti. Gortchakof ona da şöyle bir cevap vermişti:

— Biz kimseyi göndermiyoruz. Lâkin Rusyada Sırplara karşı umumî bir sevgi vardır. Bir çok zabitler istifa ederek Sırp ordusunda kendililerinden hizmete giriyorlar. Bir aralık bunların istifalarını kabul etmemeyi düşündük. Fakat efkârı umumiye Sırpların lehinde olduğu için buna da imkân göremedik. Bununla beraber Rusyadan Sırbistana gidenler öyle zannettiğiniz kadar çok değildir.

Sırp ordusunun başkumandanı Ceneral Cernayef bile Rusyadan geldiği, Rusyadan cepleri Rus parası dolu zabitler ve askerler akın akın Sırbistana geçtiği, Avusturyanın, Romanyanın bu akışa gözkapadığı gözönündeydi. Fakat bunları ortaya koyup ısrar etmek, Rusya ile muharebeyi göze almak demekti. Ne Hariciye Nazırı, ne de Petersburg Elçisi böyle bir deliliğe atılamazlardı.

Rusya, şimdi bütün gayretini Sırbistanı kurtarmağa vermişti. İstanbuldan gelen İgnatief, Çar ile, Gortchakof'la görüşmüş, Türkiyenin hâlini anlatmıştı. Rus Hariciye Nazırı, şimdi İngiltereyi işe sokarak Lord Derby'yi Türkiyeye karşı kullanmak gayretinde idi. Londrada Rusya Büyük Elçisi olan Kont Şovalof tam böyle bir ma sürerek İngilizleri gûya Avrupanın en zinüfuz devleti diye pohpohlamak, sonra bu sıfatla İngiltereye himaye etmek istediği Türkleri ezdirmek, çok ince bir diplomat oyunu olacaktı. İngiliz Liberal fırkasının reisi Gladston Hıristiyanlığın himayesi davasile ortaya atılmış Bulgarlar lehine, Türkler aleyhine nutuklarla, risalelerle neşriyata başlamıştı. Bu da Şovalof'un ekmeğine yağ sürüyordu.

Gortchakof'un oynadığı ipin üzerinde daha bir kaç diplomasi cambazı vardı: İngiltere Başvekili Lord Beaconsfield Şark meselesinde tamamile Palmerston gibi düşünüyordu. Fakat Hariciye Nazırı Lord Derby, Başvekilinden çok gerideydi. Gladston'un neşriyatı, Hariciye Nazırının fazla itidali, İngilterenin başına geçen Disraeli'nin elini, kolunu bağlıyordu.

Alman Başvekili Prens Bismark, bu işte simsarlıktan başka bir vazife almıyordu. Fakat çok karışık olan bu meselede simsarlık ta kolay bir iş değildi. Avusturya Hariciye Nazırı Kont Andrassi, boyuna Alman Başvekilinden Avusturya lehine yardım istiyordu. lemesine korku ile bakıyordu.. Ancak kendisine muadil bir pay verilmek şartile bu işe muvafakat edebilecekti.

Gortchakof, üç imperator itifakı ile Berlin ve Viyanayı elde etmiş gibiydi. Fakat Viyana çok tereddüt içindeydi. Bunun için Petersburg, en güvendiği diplomat - askerlerden Ceneral Somarokof'u Viyanaya gönderdi. Ceneral, yeni bir teklif getiriyordu: Türkiyeyi Avrupa metalibine boyun iğdirmek için Rusya Bulgaristana, Avusturya Bosna - Herseğe asker gönderecekler, İngiltere de Boğazlara donanma sevkedecekti. Andrassi şunu sordu:

— İngiltere ne diyor?

İngiltere böyle bir şeye razı değildi. Hattâ Şovalof işi hafifleterek:

— Eğer İngiltere yalnız donanma sevkini kâfi görürse Rusya buna da itiraz etmez. İngiliz filosu İstanbula gider de Avrupanın taleplerini Babıâliye kabul ettirirse hükûmetim memnun bile olur.

Dediği halde Lord Derby'den şu cevabı almıştı:

— Türkiye, taleplerimizi kabul etmezse yapılacak şey, bevnelmilel bir konferans aktini talep etmekten ibarettir.

HARİCİ HABERLER

Tehdit

Japonlar çekilmeğe karar verecekler mi

CENEVRE, 18. A. A. — Japon murahhas heyeti, hükûmetinden yeni talimat almıştır.

Bu talimatta Japon heyetine Milletler Cemiyeti büyük meclisi tarafından cuma günü müzakere edilecek olan 19 lar komitesi raporunun kat'i surette aleyhinde bulunması ve rey vermesi bildirilmiştir.

Milletler Cemiyeti büyük meclisi bu tavsiyeleri kabul edecek olursa Japon murahhas heyetinin beyanatta bulunacağı, ondan sonra büyük meclisten çekileceği söylenmektedir.

Karara hazırlık

TOKİO, 18. A. A. — Yarın başvekil M. Saito ile Japon devlet adamlarının en kıdemlisi olan prens Saionji arasında vukubulacak mülâkata büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Başvekil, hükûmetin yeni Mançuri devleti ile müştereken Jehol'u Çin kuvvetlerinden kurtarmak arzusunda bulunduğunu izah edecektir.

Çinlilere ultimatom

PEKİN, 18. A. A. — Japonlar, Kailudaki Çin kumandanına bir ultimatum göndererek şehrin hemen tahliye edilmesini istemişler, aksi takdirde şehre taarruz eyliyeceklerini bildirmişlerdir.

Çinliler, bu ultimatomdan "Haberdar değilmiş" gibi davranmağa karar vermişlerdir.

M. Hatsukanın beyanatı

LONDRA, 18. A. A. — Japonların milletler cemiyetindeki baş murahhası M. Matsuoka, Londrada münteşir Evening Standard gazetesinin talebi üzerine telefonla mezkûr gazeteye beyanatta bulunmuştur.

Mümaileyh, Japon heyetinin Japonyanın milletler cemiyetini terketmesini Tokio hükûmetinin teklif etmiş olduğu haberini tekzip eylemiştir.

M. Matsuoka, Japon heyetinin şimdi Tokiodan talimat beklediğini söylemiş. Japonyanın Milletler Cemiyetinden çekilmesi ihtimallerine dair sorulan süalede şu cevabı vermiştir.

Herşey mümkündür. Japonya meselenin başlangıcından beri ihtilafın Çin ile Japonya arasında doğrudan doğruya halledilmesi lâzım geldiği hususunda ısrar etmiştir. Ben bu vaziyette kalmak tasavvurundayım.Bir uzlasma için mümkün olan herşeyi yaptık.

Japonya, bu hususta daha fazla ileri gidemez.

Açık harp tehdidine gelince: M. Matsuoka, Çin ile Japonya arasında bir harp çıkacağına ihtimal vermemekte olduğunu söylemiştir.

Mümaileyh demiştir ki: 19 lar komitesinin halihazırda artık uzlaşma teşebbüslerine devam etmek arzusunda olmadığı zannediliyor. Maamafih, biz şimdiye kadar sarfedilen mesainin akamete uğramış olmasına rağmen yine bu yolda çalışmağa amadeyiz.

M. Matsuoka, 19 lar komitesinin ittihaz etmiş olduğu hattıharekete rağmen muslihane bir hal sureti bulmak imkânı olup olmadığı süaline de:

"Milletler Cemiyetinin kararı ne olacağını bilmeden evvel birşey söyleyemem" demiştir.

Bulgar açığı

Memurlar üç aydır maaş almıyor

SOFYA, 18. A .A. — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Sene başında tahmin edilen varidatın tahakkuk etmemesi ve devlet bankasında dövizin tükenmesi, Bulgar bütçesinde büyük bir rahne açarak Bulgar hükûmetini içinden nasıl çıkacağı belli olmıyan çok müşkil bir vaziyette bırakmıştır. Salâhiyettar menbalardan alınan habere göre bütçedeki açık miktarı 1.300.000.000 levayi bulmaktadır.

Hükûmet 3 aydanberi memurlara maaş verememiştir. Bu vaziyet karşısında sık sık kabine içtimaları yapılmaktadır. Bu içtimaların pek hararetli olduğu evvelki içtimada maliye ve dahiliye nazırları arasında çıkan bir hadiseden anlaşılmaktadır.

Dahiliye nazırı ile aralarındaki ihtilâf üzerine maliye nazırı kabine içtimaını terkederek istifaya kalkışmıştır.

Mumaileyh demokrat fırkası reisi M. Malinoff'un ısrarı üzerine tekrar içtimaa iştirak etmeğe muvafakat etmiştir.

Hükûmetin kendi memurlarına olan borçlarından maada belediyelerin muhtelif teahhüdatlarından dolayi olan borçları da 1.000.000.000 levadan fazladır.

Hükûmet, müşkilâtı karşılıyabilmek için memur, nazır ve mebus maaşlarından yüzde 20 nisbetinde tenkihat yapmağı düşünmektedir. Şimdiye kadar birkaç defa indirilmiş olan memur maaşlarından da tekrar tenkihat yapılacağı anlaşılmaktadır.

Hükûmet erkânından bir zat gazetelere, bu tedbirin nakabili içtinap olduğunu beyan etmiştir. Yine bu sıkışık vaziyetten dolayi bu ay nihayetinde Bulgar hükûmetinin alacaklıları nezdinde yeni bir teşebbüste bulunarak 1926 borçlar mukavelesinin tadilini ve yeni vaziyete göre yeni bir mukavele aktini istiyeceği kuvvetle muhtemeldir.

Hükûmet erkânından bir zat gazetelere, bu tedbirin nakabili içtinap olduğunu beyan etmiştir. Yine bu sıkışık vaziyetten dolayi bu ay nihayetinde Bulgar hükûmetinin alacaklıları nezdinde yeni bir teşebbüste bulunarak 1926 borçlar mukavelesinin tadilini ve yeni vaziyete göre yeni bir mukavele aktini istiyeceği kuvvetle muhtemeldir.

Hitlerin nişanlısı

Alman başvekili Hitler'in yakında evleneceği bildiriliyor. Gazetelerin verdiği malûmata göre, Hitler maruf bestekâr Vagner'in oğlu Vinifred Vagnerdin dul kalan zevcesile nişanlanmıştır.

Dönecek mi?

Sabık Kayser galiba bavulları hazırlıyor

PARİS, 18. A. A. — Havas ajansı bildiriyor:

Sabık Kayser'in zevcesi prenses Hermine, bu sabah beraberinde kâtibi olduğu halde Berlin'e gitmek üzere Felemenk'ten ayrılmıştır.

Resmen bildirildiğine göre bu seyahatın hayırlı bir iş için yapılacak bir merasimin açılması içindir. Fakat diğer taraftan mümaileyhanın bir çay ziyafeti esnasında Hitler - Nasyonal sosyalistler ve asılzadeler ile temasa geleceği ve bu temas esnasında şimdiki meselelerle Hohenzollern hanedanı saltanatının iadesi meselelerinin görüşülmesi muhtemel olduğu söylenmektedir.

Sabık Kayser'in sihhati yerinde dir. Dünyanın her tarafından ve bilhassa alman nasyonalistlerinden her gün bir çok telğraflar almaktadır.

Suikasttan sonra

MİAMİ, 18. A. A. — Zangara hakkındaki ithamname bugün okunacaktır. Hakim, Zangaranın müdafaası için 3 avukat tayin edilmiş olduğunu bildirmiştir.

MİAMİ, 18. A. A. — Zangarayi müdafa edecek olan başlıca avukat, müttehemin muayeneye tabi tutulmasını isteyecektir.

NEV-YORK, 18. A. A. — M. Roosevelt, Nev York istasyonunda kendisini bekleyen halk kitlelerine tesadüf etmemek için Hudson nehri tarikî ile Nev York'a gitmiştir. Beraberinde birçok polis memurları ve gazeteciler bulunmakta idi.

Kolumbiya - Peru muhrebesi

CENEVRE, 18 (A.A.) — Peru, Milletler cemiyetine göndermiş olduğu bir telgrafta taarruz mes'ulyetini Kolomiyanın üzerine atmaktadır.

Bu telgrafnameye nazaran Peru, Leticia şehrinin muvakkaten Brezilyaya bırakılmasından ibaret olan tesviye suretini kabul etmiştir.

Fakat Kolombiya bu hususta cevabını tehir etmiş ve kıtaatını Amazon ve Sutumayo nehri havalisine sevketmiştir.

Kolombiya cenerali Cobo, Tarapaca mevki kumandanlığına bir ultimatom göndermiş ve sonra da Perululara taarruz etmiştir.

Perulular bu taarruz karşısında ancak mevkilerini müdafaa ile iktifa etmişlerdir.

Atlas ortasında hava limanı

BERLİN, 18 A.A. — Atlas Okyanos'u üzerinde bir hava limanı gibi kullanılacak olan Wesfalen vapurunun tecrübeleri yapılmıştır.

Vapur, Atlas Okyanos'unun cenubunda Afrika'nın garp sahili ile Amerika'nin şark sahilini ortalıyan bir kısmında demirlenecektir. Vapur, 5,000 tonluktur.

Tecrübelerde bir deniz tayyaresi vapura alınmış, tekrar salıverilmiştir. Vapur, ilkbaharda istasiyon vazifesine başlıyacaktır.

Yeni bir tip ordu

CENEVRE, 18 (A.A.) — Havas ajansından: M. Cot, dün öğleden sonra silâhları bırakma konferansına bir karar sureti teklif etmiştir. Bu karar suretinde emniyet rejimi ile kabili telif olabilecek olan yegâne statünün vazıh bir surette kat'î bir askerî statü olduğunu beyan etmiştir.

Mumaileyh, kısa hizmetli ordu tipinin tamim edilmesinin kendiliğinden ordu mevcutlarını umumî surette tenkis, askerî hizmet müddetini tenzil ve Avrupa milletleri orduları arasında mukayeseyi teshil edeceğini söylemiştir.

Bu teklife Alman murahhası cevap verecektir.

Mısır kıralı Fuad'a fahrî doktorluk

PİZA, 18 A.A. — Darülfünun Edebiyat fakültesi Mısır kralı Fuat'a, edebiyatın inkişafını pek ziyade korumakta olmasından dolayı, fahrî doktör

SON DAKİKA

Birinci umumî müfettiş

ANKARA, 18 (Telefonla) — Birinci umumî müfettiş Hilmi Bey bugün geldi. Hilmi Bey yakında Diyarıbekire hareket edecek, martın beşinci günü işe başlamış bulunacaktır.

İzmir rıhtım şirketi davası

İZMİR, 18 (Milliyet) — Rıhtım şirketi davasına ait evrak Temyiz mahkemesinden gelmiştir. Temyiz heyet umumiyesi Yordan İv Gifre ve Perevin mahkûmiyetlerini tasdik etmekte ve maslahatgüzar Galip Beyin beraetine ait kararı nakzeylemektedir. Gat Franko Ef. nin mahkûmiyet kararı da nakzedilmiştir.

Muhakemeye yakında başlanacaktır. Mahkûmlar halen burada değillerdir.

Gece bir mağaza yandı

Dün gece saat 24 e doğru Bahçekapıda Arpacılar caddesinde Salâhaddin Beye ait tuhafiye mağazasından yangın çıkmıştır. Ateş derhal yetişen itfaiyenin gayretile genişlemeden söndürülmüştür. Mağazanın bir kısmı yanmıştır.

Malatyada lise açılıyor

MALATYA, 18 (Milliyet) — Maarif vekâletinden vilâyete gelen bir telgrafla Malatyada lise açılmasının kararlaştırıldığı bildirilmiştir. Bu haber üzerine dünden beri Malatya bayram yapmaktadır. Her taraf bayraklarla donatılmıştır. Dün bugün Halkevinde binlerce Malatyalıların ve mekteplilerin iştirakile çok heyecanlı tezahürat yapılmış ve lisenin açılması dolayısile halkın hükûmete karşı duyduğu minnet ve şükran hisleri ateşli nutuklar ve hitabelerle izhar edilmiştir.

Cuma günü 55 Halkevinde merasim yapılacaktır

ANKARA, 18 (A.A.) — Yarın 19 şubattır. Bu tarih Türk gençliğine bir kuvvet ve iman kaynağı olan Halkevlerinin kuruluşunun yıl dönümü günüdür. Bu yıl dönümünün kutlulanması ve yeni Halkevlerinin açılması merasimi, halkımızın en geniş bir surette iştirak edebilmeleri için 24 şubat cuma gününe bırakılmıştır.

O gün eskiden açılmış 34 Halkevi ile yeniden açılacak olan 21 Halkevinde toplantılar yapılacaktır. Yeni Halkevleri Ankara Halkevinden bir nutukla açılacak ve bu nutuk memleketimizin her tarafında dinlenilebilmesi için radyo ile de neşredilecektir.

Bir hükûmet konağı yandı

DENİZLİ 18 (Milliyet) — Bu sabah Acıpayam kazası hükûmet konağı yandı evrak, eşya kurtulmadı tahkik ediliyor.

Yugoslavyaya dair bir sual

LONDRA, 18 A. A. — Avam kamarasında Yugoslavyadaki vaziyete dair bir sual sorulmuştur. Hariciye nazırı Sir John Simon verdiği cevapta İngiltere hükûmetinin diğer milletlerin dahilî işlerile meşgul ve alâkadar olmadığını söylemiştir.

Meb'uslardan M. Dawis, İngiliz hükûmetinin, mevcut muahedeleri imza etmiş olmak sıfatile, Yugoslavyada bulunan muhtelif milliyetlerin hak ve imtiyazlarını korumak üzere araya girmesi lâzım geldiğine dikkati celbetmiştir.

Küçük itilâf misakı ve Almanya

BERLİN, 18 A.A. — Havas Ajansından: Romanya. Çekoslovakya ve Yugoslavya arasında imzalanan misak Almanya da iyi karşılanmamıştır.

Hükûmet taraftarı gazeteler, bu itilâfı küçük itilâfın bir taarruz manevrası addetmektedirler. Nimresmi bir notada küçük itilâfın müşterek siyasetinin Tuna havzasındaki ihtilâfların daha ziyade artmasına sebebiyet vereceği ve Stresa konferansının Tuna devletlerine yardıma müteallik olan kararlarını tehdit edeceği beyan edilmektedir.

Bükreşteki Müsademe

BUKREŞ, 18 A.A. — Perşembe günü grevçilerle askerler arasında vukua gelen müsademelerde yaralanmış olan 9 amele ölmüş ve bu suretle ölenlerin miktarı 14 ü bulmuştur.

Cuma günü hiçbir hâdise olmamıştır. Memleketin her tarafında tam bir sükûn hüküm sürmektedir.

Kargaşalıkların sonuncusu Perşembe günü Ploesti'de olmuştur. Bir petrol tasfiye hanesinin seksen amelesi, grev ilân etmiştir. Amele bütün işleri durdurmak için atölyelerde kalmağa teşebbüs etmişlerdir. Greviller hiçbir hâdiseye meydan bırakılmadan dağılmışlardır. İşlere yeniden başlanmış.

Nefret telgrafları

ANKARA, 18 (Milliyet)— Bursa hâdisesi münasebetile Varta, Bitlis, Beytuşşahap, Gevar, Çankırı, Saimbeyli, Bulanık ve Mudanyadan Başvekâlete teessür ve nefret telgrafları gelmiştir.

Hitler dolaşıyor

KOLONYA, 18 A.A. — Dün tayyare ile Berlin'den gelen başvekil Hitler, akşam üzeri Dortmund'a varmış, burada büyük bir nutuk söylemiştir.

M. Hitler, geceyi Kolonya'ya yakın bir yerde geçirmiş ve bu sabah hava yolile Münih'e gitmiştir.

M. Hoovere yeni iş

VAŞİNGTON, 18 A.A.—M. Hoover'e birçok mevkiler ve bilhassa mühendislikler teklif edilmiştir. Müşarünileyh, bu hususta kararını tehir etmektedir.

M. Hoover, ne ile meşgul olacağını seçmeden evvel M. Roosevelt'in idaresi altında işlerin ne suretle gideceğini görmek tasavvurundadır.

İyi malûmat almakta olan mehafil M. Hoover'in tekrar siyasetle iştigal tasavvurunda olup olmadığının ancak 1934 ağustosundan sonra belli olabileceğini beyan eylemektedirler.

Avusturyadan bir talep

LONDRA, 18 A.A. — Fransız ve İngiliz hükûmetlerinin Hirtenberg silâh kaçakçılığı meselesi hakkında Avusturya nezdinde, bir arada ve dostça bazı teşebbüslerde bulundukları bugün Londra'da teyit edilmektedir.

Fransa ve İngiltere, Avusturya hükûmetini ya bu silâhları muayyen bir tarihten evvel geri göndermeğe, yahut bunların tahrip edildiğini ispat etmeğe davet etmişlerdir.

İtalyan kıralı Mısır yelunda

ROMA, 18 A.A. — Kral ve kraliçe, İskenderiye'ye gitmek üzere Savoia yatile Birendizi'den hareket etmişlerdir.

Yata iki kruvazör refakat et

Şehir plânı bu sene içinde yaptırılacak..

Ekonomi

Fransa ile ticaretimiz

Ticaret muahedesinin temdit edilmemesinin sebebi nedir?

Türkiye - Fransa ticaret muahedesinin, altı ay sonra hükümden sakıt olacağımı Fransa hükûmeti tarafından Hariciye Vekâletine tebliğ edildiğini yazmıştık.

Fransız mehafilinden verilen habere göre, muahedenin altı ay sonra temdit edilmemesi Fransa'da gümrük tarifelerinin yeni baştan tanzim edilmekte olmasından ileri gelmektedir.

İktısadî buhran hasebile Fransa, 1927 senesinden sonra aktedilmiş olan ticaret muahedelerini yeniden tetkikat etmek kararını vermiştir. Bu kararın sebebi de bu muahedelerin her birinde "en ziyade mazharı müsaade millet muamelesi" esası kabul edilmiş olmasıdır.

Bu esas, son zamanlarda şiddetli tenkitleri mucip olmuştur. Alâkadarlar bu prensibin ancak normal zamanlarda kabul edileceğini, fakat buhranlı zamanlarda bu esasın terki lâzım geleceğini ileriye sürmeğe başlamışlardır.

Bu sebeple, Fransız ticarî mehafili bu prensip mekamına geçecek daha seyyal bir sistem bulunmasını ve yeni iktısadî şartlara uygun serbest tarife siysteminin kabulunu istemişlerdir.

Bunun üzerine Fransa hükûmeti, badema asgarî tarifeyi, ancak, diğer devletlerle mutekabiliyet şartile tatbik etmeğe karar vermiştir.

Şilepçiler de birleşmek istiyorlar

Aldığımız malûmata nazaran, Türk şilepçileri de aralarında bir teşekkül vücude getirilmesi için teşebbüsata girişmişlerdir. Şilepçiler vapurcular için yapılan kanun gibi kendilerinin de Devlet elile tanzim ve hattâ bu şeklin kanunlaştırılmasma taraftardırlar.

Türk şilepçiliği son senelerde az da olsa iyi bir şekilde genişlemiştir. Şilepçiliğimizin daha fazla inkişaf edeceği muhakkaktır.

Fakat bugünkü şekil içinde bulunanları dahi pek te memnun etmemektedir. Bu itibarla şilepçiler hükûmetin kendi vaziyetlerinin de nazarı dikkate alınmasını istemektedirler. Şilepçiler bu arzuların vapurcular birliği kongresinde de izhar etmişlerdir.

Kasaplık hayvan ihracatımız

Kasaplık hayvan ihracatımız son senelerde ticaret müvazenemizde ehemmiyetli bir mevki tutuyordu. Bu ihracatımızın başlıca müşterisi de Yunanistandır.

Bu sene mevsimi geldiği halde henüz ihracat başlamamıştır. Bunun başlıca sebebi her memlekette tatbik edilen kontenjandır. Yunanistanda kasaplık hayvan ithalâtı için kontenjan tatbik edildiği için, bu, memleketimizden yapılan kasaplık hayvan ihracatma menfî tesir yapmıştır.

Bu mevsimde her sene bilhassa koyun ihracatı fazlasile yapılmakta idi. Bu sene ihracattaki durgunluk fiatler üzerinde de âmil olmuştur. Alâkadar makamlar bu işle yakından meşgul olmaktadırlar.

Yumurta talaşları

Samsun Ticaret Odası kabulü muvakkat suretile hariçten ithal edilen yumurta talaşlarının ihracında beher sandıkta kaç kilonun kabul edildiğini sormaktadır.

Oda bunu tetkik etmektedir.

Romanyadan bir sorgu

Romanyada bir müessese Türkiyede muhtelif Vilâyetlerin mahallî ihtiyacı koruduktan sonra ne miktar hububat ihraç ettiklerini ve bütün Türkiyenin hububat istihsal ve ihracat miktarını sormaktadır.

Mütehassıs eksper isteniyor

Takas işlerini kontrol eden, ayni zamanda eksperliğini yapan heyetlerin vazifelerini lâyıkile yapmadıkları yolunda bir çok şikâyetler mevcuttur. Şikâyetçiler bilhassa bu heyetlerin ekspertizde mütehassıs olmamalarından dolayı ihraç mallarına hatalı kıymet taktir ettiklerini, bu yüzden tüccarın zararına ve Avrupa alıcılarının kârına bir vaziyet hâsıl olduğunu öne sürmektedirler. Alâkadarlar bu iş için mütehassıs eksperlerin istihdamını temennî etmektedirler.

İtalyanın Zeytinyağları

ROMA, 18 A.A. — Zeytincilik merkezi komisyonu, zeytinyağları fiatlerinin müdafaası ve ihracatının inkişafı hakkında muhtelif temenniyatta bulunmuştur:

1 — İtalyan zeytinyağları hakkında himaye esasına müstenit gümrük tedbirler ittihazı.

2 — Taze ecnebi zeytinlerinin rekabetine karşı mücadele edebilmek için gümrük resmi konması;

3 — Pisalarda muamelâtın revacını temin maksadile Akdeniz havzasındaki memleketler arasında istihsale müteallik bir itilâf vücude getirilmesiî

4 — Takaslı mübadeleler prensibine müstenit ticaret mukaveleleri akdi;

5 — Kullanılan ecnebi zeytinyağlarının azamî nisbetinin % 6 olarak tesbiti.

Deriye mukabil kundura

SOFYA, (Milliyet) — Sofyadaki (Çekoslovak) sefiri (Bata) kundura fabrikalarının iki mümessili ile beraber Ticaret nazırı G. D. Kiçefi ziyaret ederek deri ve yün mukabilinde mamul kundura göndermeği teklif etmiş ise de Ticaret nazırı ithalât ve ihracat içlerinin Bulgar Millî bankasınca tanzim edilmekte olması hasebile müsbet bir cevap veremiyeceğini bildirmiştir.

Nazırların şahsî kanaatine göre işlerin azlığından dolayı müşkülât çekmekte olan kunduracıların böyle bir anlaşma ile hariçten kundura gelmesine müsaade edildiği takdirde çok müşkül vaziyete düseceklerdir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

18 ŞUBAT 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
1ci dahili	98,75		
Türk d.yolları	7,85	Elektrik	—
D. Muvahhide	68,—	Tramvay	—
Gümrükler	8,75	Tünel	—
Sayıcı mahl	7,—	Rıhtım	18,—
Bagdat	11,75	Anadolu I	47,20
T. askeriye	7,75	„ III	47,—
İzmir Belediye		„Mümtazil	57,15
İstikraz	99		

ESHAM			
İş Ba. Nama	10,20	Bomonti	23,90
„ „ Hamilin	11,—	Terkos	39.40
„ „Müessis	119,—	Çimento Ar.	12,25
Anadolu	26,40	İttihat dey.	27,65
Reşi	4,40	Şark dey.	2,15
Şir. hayriye	15,—	Balya	2,50
Tramvay	52,—	Şark m. ecza	2,85
Umumi sigorta	11,—	Telefon	18,50

ÇEK FİATLARI			
Paris	19,03	Prağ	16,02
Londra	726,	Viyana	4,18,25
Nüyork	47,48,	Madrit	8,73,85
Milano	9,32,	Berlin	1,98,4
Brüksel	7,39,	Varşova	4,23,5
Atina	82,37,	Peşte	8,87,15
Cinevre	9,44,75,	Bükreş	80,88,75
Sofya	67,06,	Belgrat	36,19,
Amisterdam	1,17,75	Moskova	10,87,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 Fransız	169,—	1 şilin, Av.	27,—
1 İsterlin	736,—	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
20 liret	219,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 penga	33,—
20 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 İsviçre	820,—	10 dinar	55,—
20 leva	26,—	1 Çernoveç	—
1 florin	85,—	1 Altın	9,24
10 Kur Çek	122,—	1 Mecidiye	35,—
		Banknot	2,39,—

Belediyede

Şehir plânı

Müsabaka şartnamesi hazırlandı

İstanbul şehrinin plânı müsabaka ile yapılacaktır. Daimî encümen bu hususa ait müsabaka şeraitini tesbit etmiştir. Encümen mazbatası umumî meclis tarafından kabul edildikten sonra Dahiliye vekâletine gönderilecektir. Müsabaka, beynelmilel şöhreti haiz olan istiyen mimar dahil olabilecektir.

Seyrüsefer işaretleri

Büyük caddelere ve Boğaziçinin iki taraf sahillerine Beynelmilel seyrüsefer işaretleri konarak, vesaiti nakliyeye yol gösterecek tertibat alınacaktır.

Belediye yaptığı tetkikat neticesinde bu işin çok masraflı olduğu neticesine varmıştır. Bu hususa ait geçen seneden müdevver bir kısım tahsisat ta yeni bütçeden tayyedilmiştir.

Viyanada şehircilik tetkikatı

Belediye memurlarından bir zat ihtisas kazanmak ve tetkikat yapmak üzere Viyanaya gönderilecektir. Bu husustaki tahsisat yeni bütçeye konmuştur. Viyanaya gönderilecek memur orada bir buçuk sene kalacak ve avdetinde İstanbul Belediyesinde çalışacaktır.

Bütçe

1933 bütçesi tetkikatı Daimî encümence tamamen ikmal edilmiktir.

Bütçedeki 300 bin liralık kadar noksan varidat yol inşaatı programında bazı tadilât yapılmak suretile tasarruf edilmiştir. Meclisin önümüzdeki perşembe günkü içtimamda bütçenin müzakeresine başlanacaktır.

Belediye ve mahallî işler

Dahiliye vekâletinin mahalle ihtiyar heyetlerinin lâğvı hakkında bir kanun projesi hazırlandığı Ankaradan verilen haberler arasında kaydedilmekte idi.

Verilen habere göre, mahalle ihtiyar heyetleri kaldırılacak ve bu vazifeleri Belediyeler ve belediye şubeleri yapacaktır. İhtiyar heyetleri ancak belediye teşkilâtı olmıyan köylerde bulunacaktır. Bu hususa dair şehrimize bir malûmat gelmiş değildir.

Belediye reis muavini Hâmit B. bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Biz de bu haberi gazetelerde okuduk. Kanun projesinin mahiyeti hakkında malûmatımız yoktur. Böyle bir şey olursa mahalle işlerini de tabiî yapmağa çalışacağız."

Tapu umum müdürü geldi

Tapu ve Kadastro umumî müdürü Cemal Bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Cemal Bey İstanbul Tapu Müdüriyetin giderek meşgul olmuştur.

Kendi riyaseti altında İstanbul Tapu Müdürü Agâh Bey ve kadastro heyetleri reisleri ve diğer alâkadarların iştiraklerile bir toplantı yapılmıştır.

Cemal B. in şehrimize gelmesi, haziranda burada tatbik edilecek olan tapu sicil muhafızlığı teşkilâtile alâkadardır.

Tapu idaresinde bazı tebeddülât icrası da muhtemel görülmektedir.

İstanbul Tapu idaresinde bulunan Üsküdar Tapu idaresinin Üsküdardaki yeni binasına nakline de Cemal B. nazarek edecektir.

Mahkemelerde

Kaldırımcı kadınlar

Gûya alış veriş için girdikleri mağazadan topları aşırmışlar

Dün Ağırceza mahkemesinde Saime, Fatma Hatice ismindeki üç kadın kaldırımcılıktan suçlu olarak muhakeme edilmişlerdir. Dava evrakına nazaran bu üç hanım Kadıköyün de Pazar yolunda manifaturacı Haçik efendinin dükkânına gitmişler ve kumaş almak istemişlerdir.

Bu esnada dükkânda Haçik Efendi yokmuş, bu müşterilere istedikleri malı Haçik efendinin karısı Kohar Hanımı göstermiş, birçok toplar indirmiş, çıkarmış, bu esnada da bu üç hanım farkettirmeden 3 top puplin gömleklik asırmışlar, müteakiben de baktıkları kumaşlar üzerinde pazarlıkta uyuşamıyarak dükkândan çıkmışlardır.

Madam Kohar dükkândan üç top puplinin çalındığını hiç farketmemiş, hırsızlığın ancak kocası geldikten sonra farkına varılmıştır.

Dükkânda karı koca bu hırsızlıktan müteessiren münakaşa ederlerken, içeri bir polis girmiş, elinde tuttuğu üç parça kumaşı göstererek, bu kumaşların kendilerine ait olup olmadığını sormuştur. Karı koca çalınan mallarının parçalarını görünce polis efendinin ellerine sarılmışlar ve beraberce karakola gitmişlerdir. Kohar Hanım karakolda çalınan mallarla üç yağlı müşteriyi görünce başına gelenleri anlamıştır.

Hırsızlıktan suçlu olanlar içerisinde en çaçaronları Hatçedir.

Hatçe muhakeme devam ederken mütemadiyen ayağa kalkmakta:

— Efendim inanyormusunuz bunlara? bütün söyledikleri yalandır. 3 top kumaş aşağı yukarı 50 - 60 metre eder. Biz dükkâna hamal mı getirdik te çıkardık bu malları?

— Efendim söyletmeyin rica ederim, madamın malını kim bilir kim çalmış. 3 top kumaş bu, kolay mı çalınır? Top dediğiniz şeyin için de kocaman kocaman tahtalar vardır. Neremize sokacağız bu koca buduhaları? demekte ve ancak reisin ihtarları ile yerine oturtulmaktadır.

Bu üç kaldırımcı kadını yakalayan polis Lûtfi Efendi şahit olarak celbedilmiştir.

Polis Lûtfi Efendi hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Efendim, ben evvelce Fatih merkezinde idim, bu üç hanımı oradan tanırdım. Karagümrükte oturan bu hanımlar kaldırımcılıktan sabıkalıdırlar.

O gün bunları çarşaf giymiş olarak Kadıköy sokaklarından geçerlerken gördüm. Çarşaflarının altının şişkin oluşu da şüphelerimi celbetti, karakola celbettim, üzerlerinde 3 top puplin çıkınca tahkikat yaptık ve bu malların Haçik efendinin dükkânından çalındığını anladık.

Hatiçe polis efendinin de şehadetini:

— Hayır efendim, çarşaflı değildik.

— Bizi yakalarken kim görmüş efendim?

— Yalan söyliyor efendim. Bize garezi var. Küçcükken bana takılırdı, şimdi de peşime düşüyor yüz vermediğim için iftira ediyor, diye ikide birde kesmek istemiş, nihayet müddei umumî mahkemeden maznununun ikide birde şahidin sözünü kesmemesinin ihtar edilmesini talebe mecbur kalmıştır.

Muhakeme bu kadınların çaldıkları eşyaların celbi, sabıkalarının tahkiki için başka güne bırakılmıştır.

Afyonu kendisi kullanıyormuş

Naime Hanım isminde bir kadın Tevkifanede bulunan Ahmet oğlu Mustafa ismindeki tanıdığını ziyarete gittiği zaman kapıcılar üzerini aramışlar ve bir miktar afyon bulmuşlardır. Bunun üzerine Naime Hanımı memnu olduğu halde hapisaneye afyon sokmak istemekten suçlu olarak mahkemeye verilmiş, Ağırceza mahkemesinde dün bu dava neticelenmiştir.

Naime Hanım mahkemede:

— Ben tevkifaneye afyon götürmüş değilim. Afyonu sıhhatım için kendim kullanırım, 35 senedenberi kullandığımı da ispata muktedirim, demiştir. Tahkikatta da bu müdafaanın aksi sabit olmamış, mahkeme Naime Hanımın beraetine karar vermiştir.

Adliyede yeni tayinler

İstanbul hukuk azalarından Muhittin ve Hüseyin Beylerin İstintak hâkimliğine tayin edildikleri dün adliye vekâletinden Müddei umumiliğe bildirilmiştir. Müddei umumî muavinlerinden İsmail Hakkı Bey İlâmat dairesi şefliğine tayin edilmiş, dün vazifesine başlamıştır.

Zonguldakta aza mülâzimiken İstanbul müddei umumî muavinliğine tayin edilen Salim Bey de dün gelmiş, vazifesine başlamıştır.

İtalyan kibritleri

Civar köylerden birinde bakkallık yapan Recep isminde bir adamın dükkânında bir kaç kutu İtalyan kibriti bulunmuştur. Bu kibritler kaçak mevattan olduğu icin müsadere edilmiş, Recep Efendi de muhakeme edilmek üzere ihtisas mahkemesine sevkolunmuştur.

Cereyan eden muhakeme neticesinde Recep efendinin bu kaçak kibritleri boş inhisar kibritleri kutularına koyarak sattığı sabit olmuş, 6 ay hapsine, derhal tevkifine, 225 kuruş para cezası vermesine karar verilmiştir.

Altın kaçakçılığı davası

Avrupaya altın kaçırırken yakalanan yataklı vagonlar tren şefi Marcel Pilyo'nun muhakemesine dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede maznunun vekili tahliye kararı istemiş, hazine vekili de bu talep kabul edilmeden evvel hazinenin zararı miktarında kefalet akçesi alınması icap ettiğini söylemiştir. Mahkeme şahit celbi ve tahliye talebinin tetkiki için muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

"Nazım,, vapurunun hamulesi boşaltılıyor

Kalkavanzadelerin Nazım vapurunda bulunduğu iddia edilen kaçak eşyaya ait tahkikata devam edilmektedir.

Nazım vapuru limanımıza Rusyadan kömür hamulesile gelmiştir. Gemi daha gelmeden gümrük muhafaza başmüdürlüğüne gemide kaçak eşya olduğu ihbarı edilmiştir. Her ihbarda olduğu gibi, tahkikat yapılmağa başlanmış ve her ecnebî limandan gelen gemiye konulduğu gibi bu gemiye de iki muhafaza memuru konulmuştur.

Yapılan ihbarda Nazım vapurunda kömürler arasında kaçak havyar ve şeker bulunduğu bildirilmektedir. Bunun tahakkukuna kadar tabii şimdilik mesele yoktur. Dün geminin hamulesinin tahliyesine başlanmıştır. Gemide iki de kürk bulunmuşsa da bunun sahibi olup olmadığı anlaşılamamıştır.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Bozöyük baytarlığı

Bozöyük baytarlığına tayin edilen İstanbul muavin baytarlarından Necdet B. on güne kadar vazifesi başına gitmediği takdirde istifa etmiş addedilecektir

Vilâyette

İhtikâr yok

Kahvecilerin evrakı geri gönderildi

Bir iki küçük kahve taciri fiatleri yükseltmek suçu ile Vilâyetteki ihtikârı tetkik komisyonuna verilmişti.

Komisyon bu işi tetkik etmiş, bunların perakende iş yaptıklarını ve piyasa üzerinde tesir yapacak vaziyette bulunmadıklarını tesbit etmiş ve bu işi vazifesi haricinde görerek evrakı iade etmiştir.

Kaybolan defterler

Bir makarna fabrikasına ait mektum vergi ihbar edildiğini, tahkikat sırasında esas defterderin ortadan kaybolarak yerine başka defter konulduğu yazılmıştı. .

Bu hususta tahkikat müsbet bir safhaya girmiştir.

Bu işte birkaç memur üzerinde mes'uliyet görülmektedir.

Çubuk dağıtıldı

Vilâyet Ziraat Müdürlüğü tarafından Büyükdere fidanlığından 30 bin, Erenköy fidanlığından 50 bin köylüye asma çubuğu dağıtmıştır.

Yeni İspanya konsolosu

Yeni İspanya konsolosu M. Julio Palenciay Alvarez'ın işe başladığı resmen Vilâyete bildirilmiştir.

Alman sefarethanesinde çay

ANKARA, 18.— Alman sefareti maslahatgâzarı Her Fabricuis dün sefarethanede mükellef bir çay ziyafeti verdi. Ziyafette Başvekil İsmet Paşa ve refikası, Dahiliye, Ziraat ve killeri, sefirler, sefaretler, hariciye erkânı, şehrin yüksek mehafiline mensup aileler bulundular.

Müsteşarlık dairesinin ince zevkle döşenmiş salonlarında geç vakte kadar dansedildi. Ev sahipleri misafirlerini emsalsiz bir surette ağırladılar.

Eskişehir Şeker fabrikası

ESKİŞEHİR, 17. — Şeker fabrikası için hazırlıklar devam ediyor. Fabrika için evvelce 1000 dönüm arazi alınmıştı, şimdi yeniden bin dönümlük arazi alınmasına karar verilmiş ve arazi sahiplerile temasa başlanmıştır.

Fabrika binasını inşa için hazırlıklara başlanmıştır. Şimdilik temeller kazılmakta, kum, çakıl ve taş toplanmaktadır.

Memurlar için şehirde üç büyük bina istimlâk edilmiştir.

Hariciye Vekâleti memurları

ANKARA, 18. — Bir rivayete göre Hariciye vekâleti merkez memurlarının bulundukları barem derecelerinden bir derece yükseklîğinden maaş almaları için lâyiha hazırlanmaktadır. Lâyiha yeni bütçe ile beraber meclise verilecektir.

Antalya Halkevinde

ANTALYA, 18. A. A. — Antalya Hilâliahmer cemiyeti bugün vilâyet kongresini yaparak heyeti merkeziyeyi seçmiştir. Halkevi kütüphane ve neşriyat komitesi gece açık okuma faaliyetlerine muhtelif semtlerde başlamıştır. Dün akşam Halkevi salonunda Türk tarihi üzerinde seri halinde konferanslar verilmeğe başlanmıştır.

Aydında derleme faaliyeti

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimiz söz derleme heyeti, Vali Beyin huzurile ve türk dili tetkik cemiyeti vilâyet heyetini teşkil eden Halkevi dil ve edebiyat komitesi azalarının da iştirakile bir toplantı yapmışlar ve bu millî işin lâyık olduğu ehemmiyetle başarılması için çok esaslı tedbir ve kararlar ittihaz eylemişlerdir.

Ayni zamanda dil ve edebiyat şubesi, bütün memleket münevverlerinin bu işte muzaheretini ve muavenetini temin için tedbirler alınmıştır.

AYDIN, (Milliyet) — Bu akşam Halkevi salonunda hâkim Ziya Bey tarafından demokrasinin tarihi ve Türkiyede demokrasi cereyanları mevzuu üzerine bir konferans vermiştir.

Tırpan

Romancı ile Doktor

Mazhar Osman Bey üstadımız doktorların kazancı hakkında bir gazetecinin sorduğu suale şu cevabı veriyor:

— Halk ediplerimizin muharrirlerimizin yazılarına rağbet etmiyorsa bunun sebebini aramadan doktorların kazancına hücum etmek bilmem ki doğru mudur!"

Bilmem neden bu münakaşa hedefini şaşırdı. Biz mütehassıs doktorların halka iktısadî tahammülün fevkinde bir tarife tatbik ettiklerini işaret etmiştik. Üstatlar adeta para çantalarma el atmışız gibi heyecana kapıldılar.

Mesele, harcma hasta kanı karışan apartımanların katında ve yahut, clinique ismi altında işleyen lokanta ve otellerin kazancında değildir.

Biz memleketin iktısadî seviyesi ile mütehassıs viziteleri arasında müvazene olmadığını iddia ediyoruz.. Mütehasıslarımız kapılarını çalan hastaların acaba kaçından memnuniyetle, teşekkürle ücret alabiliyorlar.

Ve ellerine düşen hastanın kaçını bal gibi sızdırmadan salıveriyorlar.

Derdine şifa aramak için mübalâğalı şöhretlerin peşinde koşan zavallı hastalar yaralarından evvel paralarma bakıldığını gördükleri zaman muztarip olmuyorlar mı?

Bütün bu vak'alar gazetelerde değil, bütün acılığile halk arasında şayi olduğu halde bu derdi ortaya atan muharrirleri kıskançlıkla ittiham etmek doğru olur mu? Bütün bu sualler çengelli bir istifham gibi mütehassıs doktorlarımızın karşısına dikiliyor.

Serbest meslekte çalışanların kazancı istidatlarının tabii hakkıdır. Türk ülkesinde her vatandaş san'atının, hünerinin, zekâsının semeresini almakta ve dilediği gibi sarfetmekte serbesttir. Fakat bu kazanç diğer vatandaşların sefaletinden, ıstırabından insafsız bir maharetle istifa edilirse bu umumî kanaati tahrik edecek bir mesele haline gelir.

İşte doktorların kazancı dedikodusu buradan çıkmıştır. Mazhar Osman Beyefendinin edip ve muharrirlerin halk tarafından gördükleri rağbetsizliği bu davaya karıştırmaları pek elim bir hatadır.

Türk romancısı gözünün ve dimağının hasulünü halka en mütevazı bir san'at feragatile tevdi eder. Hiç bir vatandaş Türk romancısının eserine cüzdanını açarken ıstırap çekmez. Bu onun için ancak bir zevk ihtiyacıdır.

Fakat ciğerleri kuruyan, böbreklerine taş dolan bir vatandaşın doktor kapısına asılı yüksek ücret tarifesi karşısında duyduğu heyecanın onun hasta ciğerine işleyen yeni bir ıstırap olmadığını kim iddia edebilir.

Burhan CAHİT

Polisle

Azılı bir sarhoş

Osman isminde birisi evvelki gece kendini bilmiyecek derecede sarhoş bir halde Fatihte Sofular kahvesine giderek sebepsiz yere kavga çıkarmış ve kahvenin camlarını kırmıştır. Bu sırada kırılan camlar Osmanın kolunu kesmiş, sarhoş ağır surette yaralanmıştır. Yaranın acısile büsbütün hiddetlenen Osman bu defa bıçağını çekerek kahvedekilerin üzerlerine hücum etmiştir. Müşteriler ve kahveci kaçmışlar, Osman kapının arkasında yakaladığı Şemsi efendi isminde bir müşteriyi bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamıştır Mecruh hastahaneye kaldırılmış, Osman yakalanmıştır.

Bir çocuk bulundu

Polis memurları evvelki gün Eminönü civarında 10 yaşlarında bir çocuk bulmuştur. Çocuğun ismi Muzafferdir. Çocuk velisinin ismini v adresini bilmediğinden Darülacezeye gönderilmiştir.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

19 ŞUBAT 1933

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askerî Rasat Merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava tamamile kapalı ve yağışlı devam edecek; rüzgâr şimalî istikametlerden kuvvetli olarak esecektir.

18-2-933 tarihinde vasatî hava tazyiki 754 milimetre sıcaklık en çok 5, en az 1 derece kaydedilmiştir.

FELEK

Ahretten Bir telefon

Gazetelerde görmüşsünüzür: İstanbul barosu avukatlarından ve belediyenin İstanbul gazetelerine karşı istihkam ettiği dava vekillerinden Rami Bey Bursada metfun Karagöz'ün kabrini yaptırmak temiş. Olur a. Dünyadan haber sahibi eksilmedi ya!.

Rami Bey, bu hayırlı işi umumî gazetelere haber vermekten ve lâzım geldiği kadar propaganda yaptıktan sonra kemik işe başlayacağı yani mezar taşını hazırlayacağı sırada bir telefon alıyor:

— Alo! Beyefendi! Avukat Rami Bey siz misiniz?.

— Evet efendim! Emriniz...

— Efendim Karagözün kabrini yaptıracakmışsınız diye duyduk doğru mudur?.

— Evet! Öyle bir fikrim var.. Fakat size ne?.

— Efendim! Burası (Turing Kulüp) tür. Biz Karagöz ile Nasrettin Hoca merhumun mezarlarını İstanbula nakledeceğiz..

— Yaaa! Neden?.. Oralarda havasile imtizaç edemiyor mu?..

— Hayır efendim! Bu meşhur adamların mezarını naklettirmekten maksadımız, İstanbula seyyah celbidir. Binaenaleyh...

— Anlayamadım.. Ne celbidir?..

— Seyyah Beyim!. Yani turist!..

— Haa evet!.. E ne olacak?

— .... Yani zatâliniz o mezara sarefedeceğiniz parayı bize verseniz de mezarları nakletmekte sarfetsek!.

— ... Anladım!. Anladım!. İş paraya dayanıyor.

Demiş, kapamış.....

İşler bu halde iken dün gazetemize derinden gelen bir sesle telefon edildi:

— Alo! Ora (Milliyet) ceridesi midir?.

— Evet efendim!.

— Dinle beni evlâdım!.

— Efendim siz kimsiniz?..

— Nasrettin Hocayım!.

— Anlayamadım...

— Canım! Ben meşhur Nasrettin Hoca!. Size ahretten telefon ediyorum.

— Allah Allah! Ahretten telefon ediliyor mu?...

— Evet! Edison ismindeki Amelikan âlimine rica ettim. Çaresini buldu.

— Emriniz nedir?.

— Oğul! Öğrendim ki; benim Akşehirdeki kabrimle, Karagöz merhumun Bursada zannettikleri mezarını İstanbula nakledeceklermiş.. Karagözü burada arattım. Haciyvadı dövdüğü için arafa gönderilmiş olduğunu öğrendim. Orada gidip görüştüm. Onun namına ve kendi namıma size telefon etmeye karar verdik.

Efendi oğlum! İstanbulun, cihanca malûm olan Sadâbâdı ne oldu?.. Saray bahçeleri, Boğaziçi köyleri, Mirgün ve hisarlar, Çamlıca mesireleri, suları, pınarları, meşhur âlem âbuhavası, ve orada yaşayanlar Deraliyeye seyyah celbine muvaffak olamadılar da bizim gibi iki ahret adamının mezarı ile mi celbi seyyahin müyesser olacaktır?. Zinhar bize ilişmesinler.

(Bu sırada ses değişti ve Karagözün olduğu anlaşılan kısıkça bir ses çıktı)

— Baksana! Gazeteci blâder! Ben mezarımın yerinin değişmesine razı değilim. Hele İstanbula gelmesine hiç razı değilim.

Karagöz efendi zatâliniz misiniz?..

— Evet amma! öyle Haciyvat gibi konuşma!...

— Neden razı değilsiniz?.

— Ey! Ne olur, ne olmaz?. Belki mezarlardan da belediye vergisi almaya kalkarlar. Bizde de dünyalık nanay! Tutarlar mezarı satılığa çıkarırlar. Bir hayırsız eline düşer, belki mezarıma gazete idarehanesi bina ederler...

Bir de sizin orada yollar pek fena imiş. Bizim mezarı ziyarete gelenler, yolların çamur ve çöplüğünden bezginlik getirip, ola ki; Hay mezarma!.." diye küfür ederler.. İmdi, niyazımız odur ki; bizi yerimizden tedirgin etmeyin!."

Bu müracaat üzerine artık mezarların yerlerinde bırakılacağını ümit ederiz.

FELEK

HİKÂYE

Muhayyel izdivaç

Zeki Müfit:

— Evet, ben de evlendim, dedi, ben benim evlenmem başkalarına hiç te benzemez.

Bu iri yarı çocuk her zaman ki gibi, şen, her zamanki gibi dili düşüktü.

Hepimiz merakla bu başkalarına benzemeyen izdivacın ne biçim şey olacağını merak ederek dinleyorduk. Zeki Müfit anlattı:

— Beni böyle şişmanca, daima hayata lâkayt ve şen görüyorsunuz amma, benim de kalbimin çok hassas tarafları vardır. Kaba saba gördüğünüz bir çok adamların hislerine hiç dokunmağa gelmez. Ne yapayım, Allah ta beni kaba saba yaratmış. Burnum çok basık, gözlerim küçük... Onun için hele kadınlar bana hiç ehemmiyet vermezler.

"Bir gün dul bir kadınla tanıştım ve ne yalan söyleyeyim, sevdim. İste felâket o zaman başladı. Bir kere düşünün beni... Ben seviyorum, kadın metelik vermiyor. Hulâsa ateşten gömleği giydik. Bu kadının ismini söylemiyecektim amma, tanımazsınız diye, kaydi söyleyeyim: Muallâ!

"Kendisine ilânı aşkettiğim gün, kahkakadan kırıldı. Öyleya, o kim, ben kim? O endamlı, şen, suh, güzel mi, güzel, ben sisman, burnu basık, gözleri Çinliye benzeyen bir adam..

"Halbuki ne seviyordum ya rabbı! O duldu, yani serbestti. Ben de bekâr... Muallanın bir annesi, bir de yüzü mumya va dönmüs büyük annesinden başka, görünürde kimsesi yoktu.

"Maamafih Muallâ bana hakikî kıymetimi de vermeyor değildi:

— Sen mükemmel bir koca olabilirsin, diyordu.

Fakat kime koca? Her halde Muallâ bunu söylerken kendisine koca olabileceğini aklına bile getirmeyordu.

"Kalbimde derin bir sızı duydum. Maamafih kahramanlığımı da bozmak ve zaif görünmek istemeyordum. Dedim ki:

— Muallâ, biliyorum; sen benim zevcem olmak istemeyorsun. Fakat hiç bir kuvvet beni sizin kocaniz olmaktan menedemez. Nasıl, diye soracaksınız, değil mi, söyleyeyim, hayalen....

"Benimki gibi içinde volkan tutusan ümitsiz kalplere, hayal kadar büyük teselli yoktur. "Bereket versin, benim de muhayyelem genistir.

— Siz benimle evlenmek istemeyorsunuz değil mi? Pekalâ! Fakat ben bilâkis sizinle evleniyorum. Bir defa hayalen sizinle evlenince,gecireceğimiz mes'ut günleri günü gününe not ederek size göndereceğim. Bu suretle benimle evlenmemekle neler kaybettiğinizi daha iyi anlamış olacaksınız.

"Notlarımı göndermeğe başladım. Evvelâ nasıl nişanlandığımızı tasvir ettim. Mektuplarımda o kadar sevdiğim bir kadının müstakbel kocası sıfatıyla övünüyordum. Bir başka mektubumda düğünümüzün nasıl yapıldığını tasvir ettim. Fakat bunlar hep hayalen... Sırf benim kafamda ve bir de onun okuduğu mektuplarda.... Nikâh dairesinden çıkarken tebrik eden es dostları otomobillerle eve davet, mükellef hazır büfe, danslar, kah kahalar, tuvaletler, benim o günkü hissiyatım, hepsi, hepsi Muallâya gönderdiğim notlarda yazılıydı...

"Ondan sonra frenkvarî bir de bal ayı seyahatı tertip ettim. Seadetimizi saklamak için İsviçreye bir seyahat tertip ettim. Muallâ ile birlikte güzel bir seyahat programı tertip ettik.

"Artık her gün kolkola dağda, denizde, şehirde yaptığımız gezintileri anlatıyordum. Karımın bir dediği iki olmayordu.

"Bu muhayyel izdivacı tasvir eden mektuplarımı Muallâ okuyor muydu, okumayor muydu, bilmeyorum. Fakat geri göndermediğine göre, okuduğunu kabul ediyordum. Okudukca da kim bilir, ne kadar gülüyordu.

"Ben mektuplarımda annesi ile, büyük annesini de ihmal etmeyordum. Onlara da hediyeler veriyor, arasıra güzel havalarda otomobil seyranlarına çıkarıyordum. Hulâsa bu tasvirlere göre, Muallâ benden iyi koca bulamazdı.

"Ben hayalî kocalığı ileriye götürdükce götürdüm.

"Dört ay sonra karımın ilk gebelik arazmı ve bir çocuğum olacak diye duyduğum sevinci tasvir ettim.

"Bu çocuk meselesi Muallânın zaif tarafına mı dokundu, nedir, beş yüzüncü mektubuma doğru, tanıdıklarımızdan bir zat bir gün beni ziyarete geldi:

— Artık bu kadarı yetişir, dedi, sana bir müjde vermeğe geldim. Muallâ seninle izdivacı kabul ediyor.

* * *

"Ondan sonra ne oldu, diye soracaksınız değil mi? Azizim, evlendik. Fakat ben ilk hamlede kalbimden çok şeyler vermiş olacağım galiba!

"Hakikî izdivaç, muhayyelemde yasattığım izdivaca hiç benzemedi, Balayı seyahatinde Avrupaya gitmedik amma, Bursaya gittik. Bir yağmur, bir yağmur, hava hiç açmadı. Gittiğimize de, gideceğimize de pişman olduk. Hissedivordum ki Muallâ da bir nevi kıskançlık ta başlamıştı. Kime karşı mı? Muhayyelemde tasvir ettiğim Muallâya karşı... "Nihayet bir gün karım dedi ki:

— Azizim, sen nafile bir adammışsın. İzdivacımız hiç te mektuplarında tasvir ettiğim izdivaca benzemedi. "Hulâsa Muallâ benden de boşandı, ben gene bekâr kaldım. Aramızda artık hiç bir rabıta yok."

* * *

Zeki Müfit şöyle bir düşündü:

— Pardon, dedi, rabıta yok diyorum amma, tanışıklığımızı kesmedik. Arada sırada bana haber gönderir:

— Ben hâlâ muhayyelenizdeki Muallâ olarak yaşamak istiyorum. Bu akşam Perapalas ta Hilâliahmerin balosu varmış. Bilet alınız da beraber gidelim.

Hulâsa şimdi onu balolara götürüyorum, benim hesabıma mağazalardan beğendiğini alıyor. Terzisinin, kunduracısının faturalarını bana gönderiyor. Sormayın, başıma gelenleri sormayın.

Amerika Sefirinin kabulü

Amerika Sefiri M. Sherrill ve Madam Sherrill Amerika tebasını Vaşington'un doğumunun yıldönümü olan Şubat 22 tarihinde saat beşten yediye kadar kabul edeceklerdir.

TEŞEKKÜR

Tüccardan Mustafa Arif Beyin ve fatı münasebetile gerek cenaze merasimine iştirâk ve gerek bizzat veya mektupla taziyet lûtfunda bulunan zevata ayrı ayrı teşekküre bu anda kalbimizi dolduran teessür ve acı mani olduğundan muhterem gazeteniz vasıtasile şükranlarımızı arzeyleriz efendim.

Zevcesi Emine, Kardeşi Necmi, Oğlu Faruk, Kızı Hatice

Defin

Dünkü gazetede vefatını derin teessürle yazdığımız sabık Diyarıbekir Mebusu ve esbak Nafia Vekili Feyzi Bey Efendinin cenazesi bugünkü Pazar günü saat on birde Kalamıştaki köşkünden kaldırılarak Zühtü Paşa camiinde namazı kılındıktan sonra Sahrayi Cedit kabristanındaki aile makbresine defnolunacaktır.

İRTİHAL

Yanya eşrafından Şeyh Kutbettin Efendile Samsun Sulama İşleri müdiri mühendis Kadri Beyin biraderi ve bostancı eczanesi sahibi Vefik Beyin pederleri ve Kastamoni Valii esbakı İbrahim Beyin dayısı ve Doktor Necmettin Beyle Barut İnhisarı Müfettişi Haşım Beyin amcaları olup ciddiyet, hamiyyet ve namuskârlığıle maruf olan şeyh Hasım Efendi zade Razı Efendi kısa bir rahatsızlığı müteakip dün gece Pendik'te irtihal eylemiş, Pendik'teki aile kabristanına defnedilmiştir. Cenabı hak merhuma mağfiret ve ailei kederdidesine sabır ihsan eyliye.

SİNEMALAR

Kahkaha kralı HAROLD LLOYD (Lui)
Önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren
ELHAMRA SİNEMASINDA
Neşe ve kahkaha şaheseri olan
LUİ SİNEMACI
En son fransızca sözlü filminde görünecektir.

RADYO

Bugünkü program

18 den 18,45 kadar Saz (Nihal Tevfik hanım).

18,45 den 19,30 kadar Orkestra.

19,30 den 20 kadar Suat İsmail Bey tarafından (Diş hıfsıssıhası hakkında) konferans.

20 den 21,30 kadar Bedayii musikiye heyeti.

21,30 den 22,30 kadar Gramofon, Ajans borsa haberi, Saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.

12,30: Ankara - Palas orkestrası. 18: Hicaz faslı. 19: Ajans haberleri. 19,15: Plâk.

BUDAPEŞTE 550 m.

16.35: Müsahabe. Müteakiben: Askeri konser. 18.35: Müsahabe. 19.05: Konser. 20.50: Madam Bodan ve Mr. Eseleny'nin iştirakile Macar halk şarkıları. 22.20: Caz ve Sigan musikileri. 24.05: Kerntler trio takımının piyano viyolonsel müsameresi.

VİYANA 517 m.

18: "Wireless Military Band" takımının konseri (Londra'dan naklen). 19: Alman tenorlarının plâklarından. 19.50: Piyano konseri. 20.25: Konrat Paulis (Kendi eserlerinden). 21.05: Ring (çember) neşriyatı (Avusturyanın muhtelif şehirlerinden nakil) 22.20: Jozef Holzer takımının hafif parçaları. 23.25: Devamı.

MİLANO-TORİNO-FLORENSA

18.50: Solst kemanist iştirakile M. Riccardo Şantarelli'nin idaresinde konser (Locatelli, Bach, Beethoven, Rossini v.v.)

BÜKREŞ 394 m.

21: Orkestra (Tenesco takımı). 13: Plâk. 14: Keza. 17: Köylü neşriyatı. 18: Marco orkestrasının hafif ve Romen musikisi. 19. 25: Marco orkestrası. 20.40: Plâk. 21.05: Saat ayarı, "İki yaşayan ölü" isimli Flechtenmacher'in 3 perdelik opereti.

Adana Halkevi

ADANA. 17. — Şubatın yirmi dördünde Adana halkevinin açılma merasimi yapılacaktır. Merasim için zengin bir program hazırlanmaktadır.

MAJİK'te
Galiçya Cephesi
(Fransızca sözlü)
Luis Trenker - Armand Bernard
Muvaffakıyetle devam ediyor. Siz de görmelisiniz: Dehşet ve hayret içinde kalacaksınız.

Meşhur Viyolonist
CARL BERGER'in
konseri 22 Şubat Çarşamba akşamı GLORYA sinemasında vasi ve muhteşem saloaunda verilecekiir.
Biletler şimdiden alınabilir

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu Darülbedayi Temsilleri
Bugün suvare saat 21,30 da
ŞAKA
Nakili Bedia İ. Galip Hanım. Komedi 4 perde
Halk gecesi

Vapurlardan çıkacak hastalar

Limanlarımızda bulunan gemiler de zuhur edecek hastaların veya mecruhların; gerek tedavi edilmek üzere bulundukları gemilerde alıkonulmalarının gerekse, velev bir hastahaneye yatırılmak üzere; karaya çıkartılabilmeleri için evvel emirde limanlardaki Sahil Sıhhiye Teşkilâtına müracaatla gemide hasta mevcut olduğunun haber verilmesi ve Sahil Sıhhiye merkezlerinde bu idarelerin Tabipleri ve Sahil Sıhhiye İdarelerile muhafaza memurluklarınca da mahallî Hükûmet yahut Belediye Tabipleri tarafından muayeneleri yapıldıktan sonra hasta ve mecruhların gemilerde alıkonulmaları yahut karaya çıkartılmaları lüzumu alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sirgortalarımızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886. 13

Milliyet'in edebî romanı: 25

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

Şimdi iki kıyısında iki zıt cereyan akan bir nehir gibi harekete geldiler. Yolun sol yakasındakiler şehrin göbeğine doğru, kapalı eğlence yerlerine ve kadınlı evlere doğru yollanmışlardı. Sağ tarafta ise sigara içerek, biribirlerile şakalaşarak, ıslık çalarak yürüyen beşeli bir kafile görülüyordu. Bunlar "Hamidiye" meydanından istasyona kadar uzayan parke taşlı caddeyi bitirdikten sonra caddeden daha geniş bir tozlu yola dalıyorlar ve bugün son sür'atle geçen bir spor otomobili nasıl arkasından bir toz yığını kaldırırsa öyle etrafı toza dumana boğuyorlardı. Bunlar "Beşçinar" a gidiyorlardı.

Selâniğin meşhur çalgılı bahçesi "Beşçinar", bu saatte, açık havada eğlenmeyi tercih edenlerin buluştukları yerdi.

Bektaşi dervişi, ayakları dibinde duran bir heybeyi kaldırıp omuzuna vurduktan sonra;

— Haydi.. — dedi — fazla meraklanma.. İşleri daima oluruna bırakmak lâzımdır. Ben şimdi tekkeye gideceğim. Sen de yapacağın işleri biliyorsun. Yarın buluşacağımız yerde buluşuruz.

Ve Beşçinardan boş dönen üç atlı bir landoyu çevirerek içine kuruldu; arkadaşile selâmlaşmağa bile lüzum görmeden geçti gitti.

Sivri fesli adam da o anda kalabalığa karışmış ve gözden kayboluvermişti.

Kolombo otelinde

Bu sefer de Nazif Bey atik davranarak yere atlamış sonra elini uzatarak arkadaşının arabadan inmesine yardım etmişti.

Kolombo otelinin pencerelerinden, sayısız lâmbalardan fışkıran bir ışık taşıyordu. Garsonlar merdivenleri üçer dörder atlıyarak koşuştular. Bunlardan biri derhal Nazif Beyin evrak çantasını aldı, öne düştü. Diğer ikisi ise avcı elbiseli adamın bavullarını alarak taşımak istemişlerdi. Fakat avukatın arkadaşı garsonları dürüşt hareketlerle alakoydu ve Nazif Beyin bütün ısrarlarına kulak asmıyarak bavullarını arabadan kendi ellerile indirdi ve gene kendi eşyasını kendisi taşıyarak Kolombonun dik merdivenlerini çıktı, otelin holüne girdi.

Bu garip tabiatli ve son derece titiz bir adama benziyordu. Otel kâtibi ismini sorduğu zaman homurtuya benzer bir sesle:

— Gesler.. — dedi — Doktor Gesler..

Sonra bozuk bir fransızca ile ve adeta bağırır gibi sordu;

— On yedi numaralı odanız boş mudur?

Bu sırada Nazif Bey, büyük bir nezaketle kendisine yolgösteren bir garsonu takip ederek, kırmızı halı döşeli genişçe bir merdivenden otelin ikinci katına çıkmış bulunuyordu. Odasına girer girmez garsonun eline bir altın sıkıştırarak şu emri verdi:

— Yemek salonunda bana bir masa ayırt..

— Peki beyefendi.

— Orkestradan biraz uzakta olsun.. iki takım koydur..

— Peki beyefendi..

— Masa pencere kenarında olursa daha ziyade memnun olurum..

Garson, cömert müşteriyi yerlere kadar iğilerek selâmladı; dışarıya çıktı. Oda kapısını kaparken avcı elbiseli adam, iki elinde iki bavul ıkına sıkına üçüncü kata çıkan merdiveni tırmanıyordu. Garson dudaklarını bükerek yadırgıyan bir bakışla onu süzdü; sonra koşarak birinci kata indi. Belki bu yadırgayışında biraz da haklıydı. Her emir verişinde bir altın toka eden müşteriler dururken, bavullarını bile kendisi taşıyan bir müşteriye ehemmiyet mi verilirdi?

Fakat garip değil midir ki, garsonların adam yerine koymadıkları avcı elbiseliye otel kâtibi bilhassa itina ediyordu. Nitekim üç dört dakika sonra üçüncü kattaki on yedi numaralı odasının kapısını vurarak içeriye girdiği zaman, avcı elbiseli adamın önünde yerlere kadar iğilmiş ve bir müşürün karşısına çıkmış acemi bir nefer gibi ürkerek, titriyerek hafif bir sesle;

— Doktor cenapları.. — demişti—Arkadaş Yuvan sol tarafınızdaki odadadır.

Avcı elbiseli adam, tek kelime söylemeden sol tarafa doğru bir iki adım attı. Bir ara kapısının önüne aynasız bir konsol dayamışlardı. Kolunu uzattı, bu kapıya parmaklarile trampet çalar gibi vurdu. O anda bir iskemle gıcırdayışı işitildi; ve öbür odada meçhul bir el kapıyı ayni şekilde tıkırdatarak mukabele etti. Anlaşılan, bu, evelden kararlaştırılmış bir işaret olacaktı ki avcı elbiseli adam kâtibe;

" — Haydi artık sen git!" der gibi başını salladı ve derakap soyunmağa başladı.

. . . . . .

Saat sekizi yirmi beş geçerken büfenin önünde duran beyaz, keten ismokinli bir garson, elinde tuttuğu peçeteyi koltuğuna kıstırarak telâş ve acele ile kapıya doğru koşmuştu. Çünkü saat tam sekizi yirmi beş geçerken Nazif Celâleddin Bey yemek salonunun kapısında belirmişti.

Dramalı avukat koyu lâcivert bir kostüm giymiş, bilhassa ayaklarını küçücük bir çift kunduraya sıkıştırarak fazla zarif görünmeğe çalışmıştı.

Üç keman, bir viyolonsel bir harptan müteşekkil bir orketsra (Şopen) in melânkoli ve neşe ile karışık bir hava yapan güzel valsin çalıyordu. Garson reveranslar yaparak, sırıtarak avukatın önüne düştü; onu orkestradan çok uzak bir köşede ve bir pencere kenarında, üzeri çiçeklerle süslenmiş bir masaya yaklaştırdı. İskemlelerden birini çekerek oturmasına yardım etti. Avukat gösterilen itinadan memnun kalmıştı. Eli kendiliğinden yeleğinin cebine daldı ve garson avucuna sıkıştırılan lira çeyreğinin neşesile yerlere kadar iğilirken;

— Benimle beraber gelen gözlüklü müşteriyi biliyor musun? — diye sordu — Hani şu avcı elbiseli Almanı?..

— Evet, evet beyim..

— Dikkat et.. salona geldiği zaman hemen önüne düş, buraya getir..

Sonra biran düşünür gibi oldu. Galiba garsona bir şeyler getirmesini de emredecekti. Fakat buna vakit bulmadı. Çünkü tam bu sırada şalvarlı ve babayani kıyafetli bir adam, omuzuna vurarak;

— Vay Nazif! — diye bağırmıştı — Ne zaman geldin?

Muaşeret kaidelerine fazla riayetkâr olan avukat bu lâübaliliğe bir lâhza hiddetlenir gibi olmuştu ama bu lâübaliliği yapan adamı görür görmez hemen bir kahkaha fırlatarak ayağa kalktı:

(Devamı var)

SAN'AT

Çizgiler

Sinema

S. — Acaba bir gün gelip sinema tiyatroyu öldürecek mi?.

B. — Asıl bugün tiyatronun sinemayı öldürmesinden korkulur!..

S. — Neden?!

B. — Sesli sinema çıktıktan sonra bu sanat için tiyatroyu ve opereti taklit etmek moda oldu! Alfred Savoir gibi iyi bir filmin temelini tiyatro bünyesinde arayanlar, eski piyesleri sesli sinemaya adapte edenler var!..

S. — Doğru değil mi?! Bundan başka çare var mı?!

B. — Bence meselâ Jules Romains'nin "Knock" u iyi bir komedidir. Bunun sinemalaşmış şekli kötü bir şey olur. Aynı müellifin iyi bir filmi olan "Donogoo" nun piyes hali iyi olduğundan şüphem vardır. Sinema başka, tiyatro başkadır. "Sketch" dedikleri radyo temsilleri bile asıl sahne temsilleri değildir.

S. — Ben aralarında esaslı farklar görmüyorum. Sahne, perde, mikrofon gibi vasıta farkları, işte o kadar!...

B. — Bunlar ehemmiyetsiz şeyler midir?... Ayrı kaderleri doğuran ayrı teknikler değil midir?..

S. — Biraz izah eder misiniz?

B. — Romanın tekâmülü metinde, piyesin tekâmülü sahnede, sinemanın tekâmülü ise perdede olur. Roman okumak için, tiyatro oynanmak mak için, sinema aksetmek için yapılır. Roman tasvir sanatidir, tiyatro temsil, halbuki sinema bir telkin sanatidir...

S. — O halde siz "Charlot" nun sesli sinema aleyhindeki vaziyetini kabul ediyorsunuz..

B. — Charlot'nun bu vaziyetinde bir hakikatin ifadesini buluyorum.

S. — Ne gibi?

B. — Charlie Chaplin bu protestosu ile bize sinemanın ebedî hakikati sessizlikte, daha doğrusu yaratıcı harekette olduğunu anlatıyor. Bence de sinema "nutuk sanatı" değil, "sükût sanatı" dır. Sessiz sinema bu iddianın delilidir.

S. — Demek ki siz sesliye taraftar değilsiniz?!

B. — Bilâkis taraftarım. Sessize dönüleceğini hiç zannetmem. Ancak sinema için meşru gördüğüm ses "taklit - ses" değil, «telkin - ses» tir. Musiki de olduğu gibi. Gene benim meşru gördüğüm söz "nutuk - söz" değil, «telkin - söz» dür. Sinemada ses, söz, renk, tabiat, hiç bir şey sinemayı sinema yapan yaratıcı hareket dilinin yerine geçmemelidir. Yalnız onu tamamlamalıdır.

S. — O halde sizce sinemanın istikbali nerededir?

B. — Kendisinde... Bir film ne ilim lâbortuvarı, ne tiyatro sahnesi, ne de konser salonudur. Senaryo yalnız kendine mahsus bir hayatın ve onun imkânlarının muhitidir. Ne kadar iptidaî olursa olsun yeni bir sanat, başkalarını taklit ede ede değil, kendini bula bula mükemmelleşebilir.

S. — Yalnız bir sualime açıkça cevap vermediniz: sinema tiyatroyu öldürecek mi?

B. — Zannetmem... Yalnız tiyatrodan pitoresque unsurlarla melodrame ve vaudville gibi şekiller kalkacak fakat trejedi bibi asıl tiyatro, yani dialoklar temsil sanatı kalacaktır zannediyorum.

S. — Yeni filmler hakkında ne düşünüyorsunuz?

B. — Mevzuun yerlisinden evvel filmin hakikisini yapmıya çalışmalıdır. Millî kıymetler cılız vasıtalarla söylenemez. Montörler kadar şuurlara muhtacız.

İsmail HAKKI

San'at namına Teessürlerim

Ressam Çallı'ya,

Sana sanat yolunda nahif vücudunla bir ceylân süratile koşarken tesadüf etmişimdir. Fırçası tanassur etmemiş şişman Şevket Bey zaten eski ahpabımdır. Ağır başlı Fahimanı, hesabi, Hikmeti, misafirperver Nazmiyi, kendini beğenmiş (Rubens) imizi hep aledderecat dost olarak bilir ve hiç birinin mesleğine ve mezhebine karışmam. Fakat, hepsinden ziyade sen beni kudretsizliğimle beraber çok iyi anlamışsındır ki benim nazarımda sanat ayrıca bir din gibidir. Bu dinin itikadında mezhebim fazilete hürmet etmek, amelde mezhebim şarlatanıma kim olursa olsun ehemmiyet vermemektir. Ressamlıkta kudret, tabiatin bahşettiği bir servet olduğuna müminimdir. Kemalsiz şöhretin en ileri giden münkirlerinden olduğumu saklıyamam. Kuyruksuz uçurtma gibi şuraya buraraya başvurarak havalanmak istiyen bir namdan ziyade metin fırçasına istinaden yürümekte devam eden ressama meftunumdur. 315 senesi bidayetinden düne kadar ortamektep ve lise muallimlik lerinde hizmet ettim. Bugün tabiat karşısında kendimi bir iptidaî talebesi buluyorum. Askerliğimde binbaşılığa kadar irtika ettim. Fakat sanat mesleğinde nefer miyim, mülâzım miyim daha tayin edememişimdir. Resim mesleğinin zümrei teşirini hayatında beni göremiyenler sanat mabedinin gönüllü muhafızı olarak çalıştığımı inkâr edemezler. Çünkü şahitlerim çoktur. Şahsî dostluklara hürmetim bipayan olduğu kadar sanat bahsinde ahpaplığıma hiç güvenilmez. Sırası gelince sana da söylerim. Uzun senelerin duygu ve tecrübeleri bana küçük bir talebe istidadını "katre tahmin ettiğin dili marifet ummanıdır" diye alkışlandı. Fakat yirmi senedir senin bulunduğun akademi kürsii hâkimiyetine geçenlerden hiç biri ni "yüksel ki yerin bu yer değildir" dedirtecek kuvvette göremediğime çok müteessirim. Evet, yalanı yılan kadar sevmez eski bir arkadaşın olarak söylüyorum. Ya lansa cevap ver: Onun şeref merdivenlerini koltukla çıkarmağa vasıta olduğun dostlar seriri itibarına geçer geçmez ilk işleri seni beğenmemek olmadı mı? Bir kuzu hilmiyetile munis tanıttırdığın aç kaplan kadar yırtıcı çıkmadı mı? Söyle: Asılsız bir (Rubens) şöhretile servet sahibi olanlar bizi ikna edecek talânını gösterdi mi? Fırçasını terzi makası gibi moda ya uyduran matahını hakikî sanat pazarına çıkarabildi mi? Söyle evet söyle; gizli daima gizli bir saltanat, sessiz daima sessiz bir istifade, sonra sayılı alkışçılarla hindi gibi kabaran bir şöhret...

Oh! Ne âlâ! Fakat şunu bil ki senelerdenberi tekerrür eden bu filmi görmek seni bıktırmadıysa beni usandırdı.

Çallı: (Nedim) denilen sermesti garam şair İzmirli olsaydı senin sülâle karabetin olduğunu düşünürdüm. Fransada çalıştığın zamanlar (Bodler) sağ olsaydı mutlaka onun tabiatile sıkı bir münasebet peyda etmişsin, derdim.. (Joze Frappa) nın (Phisionomi Humaine) cildini mi tetkik ediyorsun? Vasıfın (Cevapnamei pestedide) sini mi okuyorsun. Yoksa Sururinin hezeliyatını mı ezberliyorsun bilmem? Gene kayıplara karıştın.

Hamdi Bey merhumun köklü fidanı: seni rayihalı uzun bir çam gibi sessiz, hayır, hayır Çemberlitaş kadar sakit durduğunu gördükçe Parisin (Konkord) meydanındaki amudu söyleten bir Gotye ye ihtiyacın olduğu anlaşılıyor. Fakat ne yapalım? Hocasını takdir eden bir Elif Naciye bile iki satırlık methiyeni çok görenler oldu.

Bilirim, deryadilsin: Yirmi senedir seyircisi olduğun müdir saltanatlarının müteessir bir nakili olarak kaldın. Fakat, inkâr etme ki bu saltanatların inhisarı tahtını ellerinle tezyin ve lisanınla ihzar ettin. Yirmi senedir aleyhine damlıyan şikâyet katreleri göl oldu. Cereyanlar peyda etti. Kulak asmadın.. Fakat unutma ki o katrelerin membamı kendin hazırladın. Çiçek diye methettiğin istidat filizleri içinde dikenli nebata daha fazla ihtimam gösteren sensin. Balarısı bildiklerimiz akrep oldu. Diyen sensin. Sanat aperitifini tadanlar apsent içmiş kadar bedmest diyen gene sensin. Uzun söze ne hacet: Bir kaç sene evvel bir Rus münekkidine methettiğin çocuk yegâne zümmamın kesildi. Elini kalem ve fuzen terbiyesine alıştırdığın bir Paşazadenin diline ne terbiye verdin ki bütün hocaların izzeti nefsine Erzurumdan teçhil kurşunu yağdırıyor.

Nankör fıtratların rengi hakikisini etüt etmek te benim zevkimdir. Bırakalım söylesinler, diyorsun: (Sokrat) düşüncesile (Baküs) neşesi içinde sarfettiğin bu felsefeye ben karışamam. Evet Çallı:

"Bozulmuş bezmi yârân çaşnîi mey değişmiştir".

Ressam
M. SAMİ

Maurice Bedel Ve Türkler

Geçenlerde İstanbul ve Ankaraya kadar kısa bir seyahat yapmış olan Fransız romancılarından M. Maurice Bedel memleketimizi çok yakından alâkadar etmesi icap eden bir roman neşretti.

Bandaj kâğıdında "Maurice Bedel ve Türkler" gibi iddialı bir yazı taşıyan Zulfu (Zülfü) üzerine hassaten dikkatimizi çeken bir cihet daha vardır ki o da bu eserin İstanbulda beş on gün içinde iki yüz nüsha satılmış olmasıdır. En muvaffak Türk eserinin asla görmemiş olduğu bir rağbetle karşılanan bu kitap, hiç te bitaraf olmıyan bir adamın, Türkiye hakkında çirkin ve bazan küstahça iftira ve hakaretlerile doludur.

Maurice Bedel'in Jéröme ve Fascisme, l'an VII isimli eserlerini gördükten sonra bu, her gezdiği veya içinde bir kaç gün yaşadığı memleketle, an'anevî Fransız nezaketine hiç te yaraşmıyan bir tarzda, alay eden muharririn Türkiyeye niçin kabul olunduğuna hayret etmiştim. Norveçte, Jéröme isimli eserinden dolayı, bu müellifin bir heykelini yaparak muhakeme ettikten sonra merasimle yakmışlardı. Faşist İtalya hakkındaki eseri çıktıktan sonra da Bedel'in İtalyaya girmesi menedilmiştir.

Maurice Bedel espri yapmaktan başka hiç bir meziyeti olmıyan bir muharrirdir ve espri şahısların hududundan çıkıp ta milletleri hedef ittihaz ettiği zaman şüphesiz ki okuyucunun daha fazla alâkasını çeker. İşte, hiç bir kanunî takibata maruz kalmadan, istediği gibi, milyonlarca insanı bir espri mevzuu yaparak romanlarını satmak ve kolayca şöhret kazanmak yolunu bulmuş olan M. Maurice Bedel, ilk eserlerinin iki büyük memleketin münevverlerince uğradığı şiddetli hücumlardan sonra, kendisine daha tehlikesiz bir mevzu aramış ve her halde aradığını genç Türkiye Cümhuriyetinde bulmuş olacak.

Piyer Loti'nin ruhuna tevarüs etmiş olan bu asrî Don - Kişot, Türkiye Cümhuriyetinde de espri yapmak için mevzu olarak inkılâbımızın en mukaddes unsurlarını bulmuştur.

Esasen kitabının bir yerindeki şu muhaverede Paris esprisini müellifin nasıl tarif ettiğine bakın:

"— Bu Paris esprisidir, dedi.

« — Bu espriyi tanıtan vasıflar nelerdir?

«— Hürmete lâyık olan şeylerle istihza etmek, makul olan şeylerin aksini iddia etmek, iktidar mekamile alay ve hükûmet adamlarını gülünç etmek.,,

Paris esprisinin en güzel nümunelerini veren M. Maurice Bedel esprilerini onlara ne kadar tahammül etmesini bildikelrini ballandıra ballandıra anlattığı kendi hemşehrileri hakkında kullandığı müddetçe kimsenin bir diyeceği olmıyacaktır.

Fakat bu muharrir bilmelidir ki bir milletin mukaddes tanıdığı şeyler, bir inkılâp ve bütün bir millet istihza mevzuu olamaz.

Maurice Bedel İstanbulda kendisini izaz ve ikram etmiş olan dejenere bir kaç kişiden Türkiye hakkında topladığı malûmatı, bunlar kendi tetkikatının mahsulü imiş gibi, bütün kitabına pek kurnazca dağıtmış. Fakat bunlar arasında kırdığı bazı potlar, bütün o malûmatın, ne kadar kendisine ait olduğunu pek âlâ ispat ediyor. Muharrir Türkiye hakkında malûmat almak için yanlış bir membaa müracaat etmiş, ve Türklerin medenîleşmek için eski atlarını Avrupa atlarile değiştikleri hakkındaki gülünç iddiasını da, gene o İstanbulda tanıştığı dejenere muhitten almış olsa gerektir.

Maurice Bedel ayni kitapta iftiharla anlattığı memleketinin o bitmek tükenmek bilmez kabine münakaşaları, saoln politikası, ve fikir hürriyetinin Fransayı bir çıkmaza doğru sürüklediğinden bir çok Fransız mütefekkirlerinin acı acı şikâyet ettiği şu sıralarda gülünçlüğün hangi tarafta olduğuna her aklı başında okuyucu tarafından anlaşılacağında şüphemiz yoktur. Bununla beraber içinde Türkiye Cümhuriyeti ve onun eşsiz inkılâbı hakkında bir çok küstahça iftiralar bulunan bu kitabın ve muharririnin Türkiyeye sokulmaması için bir karar verilmesini uyanık ve inkılâpçı hükûmetimizden bekliyoruz.

Yaşar NABİ

SAN'AT âleminde

Vazife

Güzellik kraliçelerinin dedikoduları ile pek meşgul olduğumuz bu günlerde bazı vazifelerimizi ihmal etmekte olduğumuzdan bilmem haberdar mısınız?

Meselâ! "Nice" de bir resim sergisi açılıyor, Turing klüp, ressamlardan orada teşhir edilmek üzere eser isteyor. Akademiye yazıyor. Akademi Alay köşküne bildiriyor. Şifahen haberdar edilebilen bir iki ressam bu sergi için bir iki levha gönderiyor. Bizim de tesadüfen haber aldığımız, bu sergi Türk ressamlığı namına bir Avrupa şehrinde teşhir edilecek. Nazire hanımın kaç rey kazandığını münakaşa eden münevver ve san'atkârlarımız bu faciadan belki de haberdar değiller.

Bundan evvel yine bu son bir sene zarfında Peşte'de, Viyana'da ve Losancelos'da da davet üzerine yine itinasız ve ressamlardan hiç kimseye haber verilmeksizin böyle derme çatma sergilerle ecnebilerin karşısına çıkmıştık. Şimdi de Nis'e gidiyoruz. Bizimle birlikte Türkiyede sergi açmak isteyen Yunan ressamlarının davetini kabul etmediğimizi de elbette unutmamışsınızdır.

Dünya güzellik şampiyonu ile bıyık altından istihza eden münevver Avrupa, Türk san'atinin bu derbederliğini bu fakrını kraliçelerinin hatırı için affedebildi mi acaba?

Nis'te bir resim sergisi yapılacağı ve ressamların bu sergi için hazırlanmaları ve filân yere eserlerini getirmeleri neden ilân edilmedi? Ressamlar teşkilâtı bu işe niçin lâkayt kaldı? Bunun mes'uliyetini kim deruhte edecek? Türk harsı için bu elim hadisenin cezasını kime yükleyeceğiz?

* * *

Geçen hafta bu sütunlarda Güzel san'atlar Akademisinin maruz kaldığı son tenkitleri cevapsız bıraktığını, bu tarzı hareketin efkârı umumiye üzerinde fena tesirler bıraktığını kaydetmiştik.

Akademi, aleyhindeki salâhiyettar zevatın tenkitlerine bugüne kadar cevap vermemiştir. San'at âleminde büyük merak ve alâka ile beklenmekte olan bu cevap verilinceye kadar neşriyatımızda ısrar edeceğiz.

ELİF NACİ

Yeni neşriyat

Ülkü

Ankarada Halkevi tarafından neşrolunan "Ülkü" mecmuasının ilk nüshası neşredilmiştir.

İnkilâpçı Türk gençlerine şuurlu heyecanlar vermek, halkçılık idealleri telkin etmek ve heyecanlarının çoşkun kuvvetlerini verimli faaliyet yollarına dökmek gayelerini hedef edinen bu mecmuanın ilk sayısı gayet zengin mündericat ile doludur. Bilhassa Reisicümhur Hz. bir fotoğrafilerini kıymetli bir ithaf ile Ülküye tediye etmişlerdir. Memleketin her sınıf ve yaştaki münevverlerini tatmin edecek olan bu mecmuayı bütün karilerimize tavsiye ederiz.

Fikirler ve insanlar

San'at ve Makina

San'at meseleleri üzerinde düşünmesini sevenler, Burhan Asaf'ın 13 numaralı *Kadro*'da çıkan "Niçin san'atsızız? yazısını fevka lâde " excitant" bulacaklardır. «Niçin san'atsızız?» suali, ilk bakışta sanılacağı gibi, yalnız bizim memleketimizdeki san'at yoksulluğunu kasdetmiyor; muharrir, iki asra yakın bir zamandan beri, bütün garp âleminin «san'atsız» kaldığını, san'at hususunda dalâlete sapmış olduğunu iddia ediyor.

On beşinci asırdanberi hüküm süren kıymetler, bugünün insanını artık tatmin edemiyor. Fakat onların yerine de başka kıymetler koyamıyoruz. Yalnız Burhan Asaf'ın yazısında değil, muhtelif memleketlerdeki yeni cereyanların bedii temayüllerine tercüman olan makalelerde, kitaplarda en çok dikkati celbeden nokta, yapıcı taraflarının yıkıcı taraflarına nisbetle çok zayıf olmasıdır. Sade san'at sahasında değil, her sahada medeniyet âlemi hât bir tenkit, bir ittihamlar devresi geçiriyor. Léon Dudet'nin "stupide" (kalın kafalı, anlayışsız) dediği XIX uncu asra taşlar yağdırılıyor; fakat onun hatalarını en iyi gösterenler bile, doğru yolu pek gösteremiyorlar.

Kendimizi, yani makina medeniyeti insanlarını, geçmiş asırların insanlarından her hususta ayrı hissediyoruz ve san'at eserlerimiz onlarınkine benzeyince: "Bunlar bizi gösteremez! Başka bir şey arayın!" diye kızıp bağırmağa başlıyoruz. Burhan Asaf diyor ki:

"San'at tarihini gözden geçirirsek en büyük san'at devreleri ile en büyük san'at eserlerinin arkasında, insanlığın, muayyen bir "hayatı telâkki tarzı" nı, bir kabın içindeki mayi gibi, idrakinin çerçevesinde muhafaza ve zaptey liyebildiğini görüyoruz."

Zamanımızın zaafı, kendine mahsus, geçen zamanlarınkinden farklı bir "hayatı telâkki tarzı" na malik olmamasıdır. Çünkü zamanımız "populaire", herkesi alâkadar eden bir felsefeden mahrumdur. Zaten filosofu mevkiinden indirip yerine sırf madde işleri ile uğraşan adamları, meselâ iktısatçıyı, yahut "Teknokrat" lar gibi mühendisi getirmek istiyoruz. Her günkü hâdiselerin tesirine kapılmağa mecbur olan bu insanlar, yeni bir "hayatı telâkki tarzı" yaratmak kabiliyetinde değildir. Bunun için bir "transcendental" felsefeye, bütün insanî faaliyetleri, ihtiyaçları kavrıyan bir görüşe ihtiyaç vardır. "Mütehassıslar" devrindeyiz; insanın bütün faaliyet sahalarına yukarıdan bakmak istiyenlere omuz silkiyoruz. Bunun için ancak her şubeye mahsus "hayatı telâkki tarzları" oluyor. Halbuki bir "hayatı telâkki tarzı", daima «universel» olmağa mecburdur. İktısatçı, insanın bütün faaliyetlerini iktısada irca ediyor, "teknokrat" her şeyin makineye tâbi olduğunu söylüyor; ikisini birleştirecek yüksek bir mefhum yok. Ara yerde insan kararsız, zihni perişan, avare bir mahlûk oluyor.

Burhan Asaf bugünkü san'at eserlerinin, makineye dayanmadıkları için illetli, sahte, sunî olduklarını söylerken, meseleyi çabuk halletmek için, bir "escamotage" yapıyor. «Machinisme», bir "hayatı telâkki tarzı" değildir. Bugünkü san'at eserlerini ittihamda haklı olabilir, fakat onun istediği gibi "makinanın duygulaştırılması" kabil olsa dahi san'at o illetlerden kurtulamıyacaktır.

Burhan Asaf, makinanın duygulaştırılması" nı, makinanın bir «duygu», belki bir "iman" hâline getirilmesi manasında değil, san'at eserini vücude getirmeğe alet edilmesi mânasında alıyor. Diyor ki:

«On dokuzuncu asrın insanı, yaratma bahsinde, ilk adımdan itibaren bir ikiliği ve dolayısile bir "tezat" ı kabul etmiştir. İhtiyaç maddelerini makine vasıtasıyla yaratıp böyle bir yaratıcılığı kemale erdirmek uğrunda aklını ve ruhunu başka bir cihanın telâkki tarzına bağlarken, san'at maddesini elişi ile meydana getirmek hususunda acayip ve anlaşılmaz bir ısrar göstermiştir. Gerçi bu mu hafazakârlığını, bütün Kunstgewerbe, art appliqué işlerinde yenebilmiştir. Fakat hiç bir zaman makinenin duygulaştırılması (spiritualisation de la machine) diye bir gaye tanımamıştır."

San'at eserinin elişi ile değil, makine ile vücude getirilebileceğini farzedelim, her ne suretle olursa olsun vücude getirilecek bu eserler nasıl bir cihanı, yahut hayatı telâkki tarzının mahsulü olacaktır? Burhan Asaf'ın anladığı manada «spiritualisation de la machine», makinayı duygulaştırma değil, *duygululaştırma* demek oluyor. İşte «escamotage», kuvvetli bir tenkit tarafına mukabil yapıcı tarafın zaafı, buradadır.

Maamafih san'at eserinin, elişi ile değil, makina ile vücude getirilmesinin onu bize daha yakın kılacağı iddia edilebilir. Mademki ihtiyaç maddelerini makine ile yaratıyoruz, bedii ihtiyaçlarımızı tatmin edecek şeyleri de makine ile yaratırsak onlar arasında, bir menşe birliği olacağından, ahenksizlik de azalır. Fakat böyle olunca dahi, bugünkü ihtiyaç maddelerimizin hemen hemen hepsi denecek kadar ekseriyeti, dünkünden farklı bir cihanı telâkki tarzını göştermediği gibi san'at eserleri de göstermiyecektir. Meselâ sinema...

Hiç şüphesiz ki sinema, bugünkü san'at tezahürleri arasında, makinenin zaruretlerini en çok nazarı itibara alanıdır. O zaruretleri bir an unutacak olan sinemacı, eserini derhal imkânsız kılmış olur. Fakat san'atkâr böyle makinanın başına geçmekle onun zaruretlerine tâbi olmakla, eski "cihanı telâkki tarzları" ndan kurtulmuş, bize bir yenisini vermiş oluyor mu? Bilâkis; bugün san'at şubeleri arasında «kafaca» en geri kalmış olanı sinemadır. XIX uncu arsın *sınıfça* ölcülerine şimdi en sadık kalan, onları en ziyade tamim eden de odur. Yarın bir ihtilâlci: «Sinema baş baş irtica aletidir»; "bourgeoisie" nin bu kuvvetli silâhından kendimizi muhafaza için sinemayı boykot edelim" diyecek olursa bu ancak, her iki tarafa da yarıyacak bir vasıtanın yalnız zararlarını gördüğü için yanlış olur.

Burhan Asaf, yazısını şöyle bitiriyor:

"Şimdiye kadar yalnız ihtiyaç maddeleri yaratan makine, bundan sonra san'at maddeleri de yaratacaktır. Fakat bunun yapılabilmesi için san'atkârın, *sırtına bir tulum elbise geçirerek makinanın başına geçmesi ve onu geçen devirlerin* eli *gibi duygulu ve ruhlu bir cihaz kılması lâzımdır."*

Makina, hayat telâkkimizi en iyi gösteren unsur addedildiği takdirde dahi Burhan Asaf'ın istediği san'ate varmak için, söylediklerinin aksini almak daha doğru olur. Yani "san'atkârın sırtına bir tulum elbise geçirerek makina başına geçmesi" değil, zaten sırtında tulum elbise ile makina başında çalışan adamın san'atkârlaşması lâzımdır. Buna isterseniz bir de "kendi de pek farkında" olmadan kaydını ilâve edebilirsiniz. Makine insan değiştiriyorsa, ona hayat hakkında yeni fikirler, yeni görüşler veriyorsa, bu kafanın san'at eserlerini makinayı kendi zihniyetine alet eden san'atkâr değil, makinadan aldığı zihniyeti haricileştirilmesine san'ati alet edecek olan makinisttir.

Bugünkü Rusya'nın siyasî akidelerine karşı vaziyetimiz ne olursa olsun, oradan gelen san'at eserleri bizi lâkayıt bırakamıyor. Bilhassa Burhan Asaf gibi: "Bir devrin sanatı, devrin hayatı telâkki tarzının makinesidir." diye düşünülünce, yepyeni bir hayat, yep yeni bir hayat telâkkisi kurmak istiyen Ruslar, hiyasî sistemlerine en ziyade muarız olanları bile alâkadar ediyor. Onların, "Sovyetler Sarayı" için gönderilen projeleri tenkitleri, makinaya bağlanmanın «yeni» yi bulmak için doğru bir yol olmadığını gösteriyor. Projeleri tetkik eden komisyon, Le Corbusin'nin projelerini reddederken diyor ki:

«Kapitalism, insanın teknik terakkiye tâbi olduğu devirdir; bugün Rusya'da başlıyan devrin vasfı, onun aksine olarak, teknik terakkinin insana tabiyeti olacaktır.» (1)

Ruslar, makinayı duygululaştırma hususunda çok çalıştılar; onların bu yoldan dönmesi, Yunan ve Roma mimarilerine meyletmeleri, bir zamandanberi hükümsüren makine ve madde "mysticisme" inin, insanı fani kıymetlere kul eden havanın iflâsını müjdeliyor.

Nurullah ATA

(1) — Bu malûmatı fransızca Lu mecmuasının 20-1-933 tarihli nüshasından alıyorum; o da New-York'ta çıkan New Republic'*ten tercüme etmiş.*

Her şeyden evvel menfaat

Akıllı olanlar fırsattan istifadeyi bilirler. Galatada Lazaro Franko tıcarethanesindeki likidasyondan bilistifade hanımlara çamaşır ve cihaz takımları, ıtriyat tuhafiye levazımatının şayanı hayret dun fiatlarından müstefit olmağa çalışmalıdır.

Komşu memleketlerde

Vatanîler

Halep ve Şamdakiler ne istiyorlar?

Halepten Adana gazetelerine yazılıyor: Şimal ve cenup yani Şam ve Halep vatanileri arasında muahede meselesi etrafında tam bir itiyak olmadığı ve bu kütlenin ikiye ayrıldığı hakında çıkan haberler [illegible] tanilerin tekzibine rağmen [illegible] hadiselerin zuhurile tes[illegible] tedir. Meselâ : Şamda [illegible] lerin iştirakile toplanacak olan 18 de mi kongreye Şam vatanî [illegible] vatanilerini davet etmişler, [illegible] davet Halepten menfi bir ce[illegible] karşılanmıştır.

Cenup vatanleri, yani Şamlılar, mutediller namile anılan bu kısmı; Fransızlarla mümkün mertebe iyi şartlar dahilinde anlaşmak ve Suriye muahedesini aktetmek istiyorlar. Bunların fikrince şimdilik tam bir istiklâl imkânı yoktur. Ancak yavaş yavaş temin edilebilir. Bunların b[illegible]şında bugünkü kabinede Maliye veziri Cemil Mürdem Bey, Adliye veziri Mazhar Arslan Paşa, Faris Huri, Fahri Barudi Beyler vardır.

Şimallılar yani İbrahim Hananu Beyin idaresindeki Halep ve civarı vatanileri ki, bunlar "Müfritler" namile anılırlar. Bunlar her ne bahasına olursa olsun tam ve vahdet esasına müstenit bir istiklâl istiyorlar. Bunlar yarım istiklâlle ve Suriyenin bugünkü kısmile — ki iki vilâyetten ibarettir — bir hükûmetin yaşayacağına inanmıyorlar. Herhalde bu vahdete Lübnan, Lazkiye, Cebeli Druz, hattâ Anzara muahedesile hususî bir idareye malik olan İskenderun sancağını da ilhak ederek tam bir Suriye devleti kurmak emelindedirler. Bunlara göre, Fransızlar hemen Suriyeyi bırakıp gitmelidir. Harici temsil de Suriye hükûmetinin hakkı olmalıdır.

İşte müfritlerle mutedillerin maksatları hulâsaten bundan ibarettir.

Umumî lider El'etasi bey, beş ay danberi Humusa çekilmiş, orada münzevi bir hayat geçirmektedir. Mebus olduğu halde bütün kış hiç bir celseye iştirâk etmemesi müşarünileyhin mufritlerle beraber olduğunu meydana koymuştur. Bahusus Hananu Beyden Haşim Beye bir telgraf çekilmiş ve kendisi Halebe davet edilmiştir.

Haşim Bey bu daveti kabul ettiğini ve Halebe geleceğini cevaben bildirmiştir. Halepte büyük bir müfritler kongresinin toplanacağı artık tahakkuk etmektedir. Kongrenin günü henüz tesbit edilmemekle beraber her halde bu hafta içinde toplanacağı kuvvetle tahmin edilebilir. Bu kongre kararlarının çok mühim olacağını söylemeğe hacet yoktur.

Berutta şehitlerimiz için abide

BERUT, 17. — Türkiye başkonsolosu Şama hareekt etmiştir. Konsolos Bey Şamda Türk şehitleri namına inşa edilecek abide ile meşguldür.

Maarifte

Düyunu umumiye binası

Sabık Düyunu umumiye binasının maarife devredilerek kolej haline getirileceğini yazılmıştı. İstanbul maarif müdürlüğüne bu hususta resmî bir malûmat gelmemiştir.

Köylerde teftiş

İstanbul ilk tedrisat müfettişleri önümüzdeki ay başında köylere bir teftiş seyahatine çıkacaklardır. Bu teftişler onbeş gün sürecektir.

Talebenin seyahati

Devlet Demiryolları idaresi bütün talebeye şamil olmak üzere tenzilâtlı bir tarife tatbikine başladığı için Darülfünun emaneti bir teşekkür yazmıştır.

Konferans

Darülfünun müderrislerinden Halil Nimetullah Bey tarafından "dil inkılâbının mahiyet ve şümulü" mevzuile Darülfünun konferans salonunda şubatın 20 inci pazartesi günü saat 17 de umuma mahsus bir konferans verilecektir.

Himayeietfal balosu

Himayeietfalin her sene vermekte olduğu kışlık balo, bu sene kostümlü olarak 23 şubat perşembe gecesi Tokatlıyan salonlarında verilecektir. Balo vali ve belediye reisinin riyasetindedir. Balonun diğer senelere nazaran daha parlak olması için, İstanbulun kibar ailelerinden mürekkep heyeti tertibiye hiç bir şeyi eksik etmemeğe çalışmaktadır.

Gemi kurtarma işinde bir nokta

Türk Gemi Kurtama Anonim Şirketi nizamnamesinin bir maddesine göre, ayni kumpanyanın iki vapurundan biri kazaya uğrarsa, diğer vapuru onu kurtaramıyacak, şirket kendi vasaitile bu vapuru tahlis edecektir. Vapurcular Birliği, bu kaydin şirket nizamnamesinden çıkarılması için Vekâlet nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Deliliğe mi Gidiyorez?

(Başı 1 inci sahifede)

yada arttığı muhakkaktır.. Bimarhaneler bir misli fazlalaşmış, mevcut teşkilât tevsi edilmiştir.

[illegible] en bedbaht uzvu [illegible] dimağıdır. Dima- 3 aylığı [illegible] iztirabı hiçbir uzuv 6 " [illegible]. Bereket versin ki mu- 12 [illegible]neti fazladır da tahmin e- [illegible]diği ve korkulduğu kadar [illegible]ak'aya tesadüf edilmiyor. Dünyada görülenler cinnetler- [illegible] ziyade asabî hastalıklar- [illegible]ilim erbabını en çok meş- edilir. [illegible]eden akıl hastaları psikos'uliy dediğimiz yarım akıllılardır. Yarım akıllıların miktarı [illegible]hendesî bir nispet dahilinde [illegible]artmaktadır. Bunları deli kadrosuna sokmak tabiî caiz değil. Fakat, akıllı kadrosunda da ne [illegible]onlar rahat ediyor, ne de baş[illegible]kalarına rahat veriyorlar.

Mekteb firarileri, geçimsizler, ciddî bir meslek tutamayan [illegible]lar, havadan söhret ve para [illegible] kazanmak istiyenler, antisosyal [illegible]izmler, parasız dolaşan seyyahlar, sebatsızlar, sarhoşlar, kokain morfin düşkünleri, marazî surette herhangi bir şeye [illegible]iptila gösterenler hep bu sınıftandır. Bunlar arasında, seciye [illegible]lerindeki küstahlık, ataklık ve şarlatanlık yüzünden, muhiti müsait bulunca sivrilenleri çok tur. Fransızlar böylelerine "de (jenere süperiör", yüksek müteredd derler.

Bu çapraşık dimağların çoğalmasında âmiller çoktur. Gayet gergin sinirli ana ve babaların, iki taraftan birinde mevcut olan gizli verem, intan ve tezehirler, firengi, verem ve içki başlıca âmillerdir.

Böyle bir neslin dimağı tabiî bozuk olur.

Bahsetiğiniz doktorun beyanatı, yarın asırdanberi binlerce mütehassısın ağzından çıkmış sözlerden biridir.

Bilhassa son zamanlarda bu fikir âdeta teessüs etmiş ve taraf taraf akıl hıfzıssıhha cemiyetleri, akıl hıfzıssıhha dispanserleri açılmıştır. Bu dispanserlerde izdivaç ve tenasül şartları, ilk yaştaki çocukların zekâ ve seciyelerindeki kusurların teşhisi gösterilmektedir, Amerikada buna Avrupadan fazla ehemmiyet verilmektedir.

Fazla çalışan uzuv, daha çabuk yorulur ve hastalanır.

Binaenaleyh, dimağımıza, lüzumlu lüzumsuz birçok malûmatı tıkmağa çalışmayalım.

Bu yüzden sinirlerimizin gerilmesine sebep oluyoruz. Kaderin lâyik gördüğü refah dercesini beğenmiyerek kanaat ve tevekkülden uzaklaşıyoruz. Bu haller ise cümlei asabiyeleri berbat ediyor.

Hareket ve spor yapmayarak vücudumuza fazla ithal ettiğimiz gıdaların iyi yanmamasından mütehassıl zehirli kanla besleniyoruz ve neticede "otofaii" ye tutuluyor, yâni kendi kendimizi yemiş oluyoruz."

T. Salim Pş. ne diyor?

Etıbba Odası reisi Dr. Tevfik Salim Pş. nın kanaati şudur:

— Bugünkü neslin dimağına yükletilen yük, eski insanların yükine nazaran filhakika çoktur. Fakat ben, insanların, kahir ekseriyetinin dimağlarında pek çok boş yer bulunduğuna kaniim. Harpten sonra bu boşlukların her tarafta daha çok arttığı da muhakkaktır. Bizim, daha uzun seneler bu cihetten korkumuz olamaz. Esasen benim fikrimce beşeriyetin her zamanki felâketi insan dimağlarının dolu değil, boş olmasından ileri gelir.

İri bir vücutla, fakat akılsız kafa ile uzun yaşamadansa, aklı başında az yaşamak evlâdır.

Eğer profesör, bununla akıl hıfzıssıhhasına işaret etmek istiyorsa bu hususta herkes kendisile müttefiktir."

Rus edibi Geldi

(Başı 1 inci sahifede)

hakkında bir eser yazmak fikri doğdu. Eserimde istinat edeceğim tez şudur: Türk milleti 12 sene ne suretle harbetmiş ve istiklâlini temin için ne suretle yeni bir harbe atılmıştır? İşte bu fikirleri tesrih etmeğe çalışacağım. Bunda Türkiyenin iktisadi "Renaissance" ı da vardır. Biz, Ruslar için bu nokta çok mühimdir, çünkü Ruslar'da sanayiini yeniden tesis etmektedir..

— Eserinizin krokisini bana çizebilir misiniz?

— Eser, ağlebi ihtimal bir roman olacaktır, vatan aşkı ile dolu olan bir vesika romanı. Bu romanın diğer teferrüatı burada yapacağım tetkikat esnasında anlaşılacaktır.

Romanda kahraman olarak hükûmeti idre eden bir büyük baş, tasavvur ediyorum. Sonra harbeden askerleri, memleketin iktisadî ihyası için çalışan genç mühendisleri, mürtecileri, milleti şahsî menfaatlarına feda eden hainleri ve türk kadınini temsil eden tipler bulunacaktır. Bu roman herhalde Türkiye için dostane bir eser olacaktır.

Moskova'da Türk sefiri Hüseyin Ragıp B. le görüşürken Türkiye hakkında bir eser yazmak istediğimi söyledim o da bana istiklâl harbinin kahramanı olan zevat ve Gazinin mesaî arkadaşları ile görüşmek faydalı olacağını söyledi. Ben de esasen gelmek istiyordum. Bu suretle eserim hakkında tetkikat yapmak için Türkiyeye geldim. Burada iki ay kadar kalacağım. Mayısta İtalyanın Serento şehrinde bulunmakta olan Maksim Gorgiye iltihak için Serento'ya gideceğim. Eseri altı ay zarfında ikmal edeceğimi ümit ederim. Amerikada bazı tabiler bu eseri İngilizceye tercüme edeceklerdir, ayrıca almancaya da tercümesi de mukarrerdir.

Burada yapacağım tetkikatın şekli henüz taayyün etmemiştir. Rus edebiyatında Türkiye hakkında yazılmış pek az eser vardır. Türk muharrirlerinin eserlerinden hemen de hiç biri Rusçaya tercüme edilmemiştir. Son zamanlarda Reşat Nuri B. in " Yeşil geceler " romanının tercümesine başlanmıştır.

M. Nikulin'in mesleki

M. Nikulin edbî mesleği hakkında sorduğumuz süale cevaben dedi ki:

— Ben materyalistim, Marksist ve leninist bir materyalist. Karl Marks'ın fikirlerini Rusyada neşir ve inkişaf ettiren Lenin olduğu için ayni zamanda leninistim.

Bugünün Rus muharrirleri umumiyetle materyalist ve realisttirler. Bu realizm sosyalistik bir realizmdir.

Meslekte üstadım Maksim Gorgidir. Maksim Gorgi kıymetli tenkitleri ile yeni nesil muharrirlerinin üstadı sayılır. Hep onun mektebine mensubuz. Eserlerim hakkında Üstadın kıymettar tenkitleri vardır.

İ. R.

Bir lise, üç Ortamektep

(Başı 1 inci sahifede)

bina var demektir.

Kasımpaşa'ya gelince, burada halen Bahriye Müzesi olan mülga Bahriye nezareti binası vardır. Müze, Askerî müzede tefrik edilecek bir pavyona taşınarak burası mektebe tahsis olunabilir, ve mektep ittihaz olunduğu takdirde İstanbulun en güzel ve geniş mekteplerinden birisi olacaktır.

Bundan başka da Bahriye hastanesi binası vardır.

Mahaza mülga bahriye nezareti binası mektep için daha elverişli bulunmaktadır. Bu bina esasen diğer müessesat ile alâka ve rabıtası olmayan, büyük bir park içinde bulunmakta ve deniz müzesinde muazzam bir binayı işgal edecek kadar eşya da bulunmaması ve bu maksadın Askerî müzede kolaylıkla kabili temin olduğu fikri de mezkûr binanın mektep ittihazı yolundaki arzuları teşçi etmektedir.

Vilâyet bu binayı alamadığı takdirde Kasımpaşadaki yeni ilk mektep binalarından birisini ortamektebe tahsis mecbur kalacaktır.

Bakırköyünde de bir ilk mektep muvakkaten ortamektep ittihaz olunacak, Sarıyer için büyük yalılardan birisi tutulacaktır.

Maarif Vekili Reşit Galip B. in İstanbul için gösterdiği bu yerinde alâka ve hassasiyet büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Cevap Verilmeyen Noktalar var

(Başı 1 inci sahifede)

Muhittin B. e âit bulunduğunu yazıyordu. Biz aksini yazınca, filhakika Muhittin B. in Feriha H.a rey verdiği anlaşıldığını ve (M.) harfli imzasız reyin Noter Galip Bingöl B. e âit olduğunu yazmıştır.

Reylere gelince..

Hatırlarda olsa gerektir: refikimiz 31 reyden 16 rey ile Nazire H. ın kazandığını ilân etmişti. Muhittin B. in reyi bu suretle 16 dan çıkınca geriye kalan 15 rey tabiatile akalliyet oluyor. Şu halde, Nazire H. ekseriyet te almış değildir. Halbuki refikimiz, dün hakem reylerini 31 den 32 ye çikarmıştır. Bunu da kabul edelim. 16 rey de 32 reye nazaran ekseriyet değil, müsavat ifade eder. Sadece bu izahat , Nazire H. ın kazanmadığını isbata kâfi değil midir?

Galip Bingöl Beyin reyi

İş, bu kadarla da kalmıyor. Dün Noter Galip Bingöl B. e de sorduk. Galip B. in söylediğine göre, (M) harfli rey varakası kendisinin değildir, Galip B. 23 e rey vermiş, fakat imza koymamıştır. Esasen hakemlerin, rey varakalarını imzalamamaları evvelden kararlaştırılmıştı. Haydi bu (M) harfi de yanlış okunsun, bu pusula Galip B. e âit olsun. Bir refikimiz, Galip Bingöl B. in noterlik vaziyetine nazaran intihapta hakem değil, bitaraf olması lüzumuna da temas etmiştir. Galip B. kendisinin noter olan bir hakem olduğunu söylemektedir Muhterem noter, bu sıfatla intihabın sureti cereyanını sadece zabıtla mi tespit etmiştir. Yoksa, noterlerin tesçil ettikleri hâdiselerde olduğu gibi, bu intihabın zapti, (aksi sabit olursa şöyle olacak) gibi işin menfi cihetlerini de nazarı dikkate alınarak tesbit edilmiş ve müteşekkil numara altına girmiş kanunî kıymeti haiz bir tesçil mahiyetinde değildir.

Güzellik müsabakasının çürük taraflarına âit ileri sürülen sebeplerden bazılarına da Cümhuriyet refikimiz hiç temas etmiyor.

Meselâ, Yusuf Ziya ve Peyamî Safa B. lerin geçen seneler hakem heyetinde bulunmuşlarsa da, ozamanlar Cümhuriyet muharriri olmadıkları yolundaki itiraz meşkût kalmıştır.

İntihap şaraitinin evvelden tamamile muayyen olmadığı yolundaki tenkit cevapsız bırakılmıştır.

Bütün bunlardan dolayı Nazire H. ın intihabı doğru olmadığına dair Avrupadaki hâkemlere mektuplar gönderileceği haber verilmektedir.

Maksimdeki ilk seçmede 189 imza ile hakem heyetine alınması teklif edilen 4 zatın kabulüne dair bir ses çıkmayışı da, Nazire H. ın evvelden intihabi temin edilecek şekilde hareket edildiğini gösterdiği ileri sürülmektedir.

Dün Ankaradan gelen bir telefon haberine göre, müsabakayi tertip edenlerin de rizası dahilinde hakem heyetinin 3 te bir azasi tecdit edilmek Nazire ve Feriha H. ların yeniden hakem huzuruna çıkarılması kararlaştırılmış, olduğu halde bilâhara bundan vazgeçtikleri haber verilmiştir.

İntihabın bu son şekli karşısında en doğru yolun bu vazgeçilen teklife göre hareket olacağını ergeç refikimizin de kabul etmesi beklenmektedir.

Münim Beyin vekilliği

Vaziyet bu merkezdedir. Avukat Münim Mustafa B. Nazire H. hesabına zem ve kadih mahiyetinde tenkitler aramakta devam ediyor. Bu cümleden olarak meselâ kaşsız gibi sözler, davaya mevzu görülmektedir. Münim B. in hakem olduğu için ayni zamanda Nazire H. in Vekil olup olamıyacağına gelince, Münim B. bu hususta vaziyeti henüz tetkik etmediğini söylemektedir.

Halkın reyi

Nazire H. mı, Feriha H. mı daha güzel diye bir refikimizin açtığı anket te devam ediyor. Son netice şudur: Feriha H. 152, Nazire H. 42.

Diğer taraftan Türkiye güzeli intihabının da haksızlık etrafında İzmir ve Bursa'daki münakaşalar da hararetle devam etmektedir.

Feriha Hanımın diştabibi ne diyor?

Muhterem Bf.

Feriha Hanımın aile dişçisiyim. Çok hürmet ettiğim Feriha H. ın bin bir haksızlığa uğramasına ilâveten, şimdi de kendisine çok çirkin bir şekilde iftiralarda bulunmağa başladılar. Birçok kimseler bana: "Feriha H. ın dişleri hakikaten takma mı? "diye soruyorlar. Feriha H. ın dişlerini müsabaka günü temizledim. Lâkin temizlemeğe bile hacet yoktu. Dişler çok güzel ve muntazamdır. Feriha H. ın diş etleri ise nadir bulunur bir sihhat arzetmektedir. Bu yazımı lûtfen gazetenizde neşrediniz. Haksız şayiaya karşı tam bir salâhiyetle hakikati söylemek benim meslek ve vicdan borcumdur efendim."

Diştabibi
Bedri Hakkı

MEMLEKETTE

"Reşadiye" Yerine..

İzmir Belediyesi ismi değiştirdi

Cümhuriyet rejimine aykırı düşen, ona yaraşmıyan, maziyi hatırlatan bütün isimlerin değiştirilmesi Şehir Meclisince karar altına alınmış ve tasdik için Vilâyet makamına gönderilmiştir.

Bu meyanda (Reşadiye) ye (Güzelyalı) ismi verilmiştir. Liste şudur:

Orhaniye (Kubilây), İkinci Süleymaniye: (Çimentepe), Dördüncü Süleymaniye: (Tınaztepe), Birinci Sultaniye: (Namık Kemal), İkinci Sultaniye; (30 Ağustos), Esnafşeyhi: (Günaydın) Hasan Hoca: (Efe), Sarıhafız: (Sarızeybek), Hacı Mehmet: (Ömer Seyfettin), Hurşidiye: (Yıldız), Hatuniye: (Kemalyeri), Reşadiye: (Güzel Yalı), Birinci Karantina: (Kurtuluş), İkinci Karantina: (Savaş), Salhane: (Turgut Reis), Birinci Süleymaniye: (Metris Tepe), Beşinci Süleymaniye: (Çaldıran), Karataş Mecidiyesi : (Dördüncü Karataş), Mecidiye: (Duatepe), Selimiye: (Anafarta), Fatih: (Yurtalan), Mahmudiye: (Ali Suavi), Hasta: (Dirlik), Memduhiye: (Altay), Cedit: (Yeni), Selâtin: (Yenidirim), Tamaşalık: (Gezimyeri), Şeyh mahallesi: (Altınordu), Mir Ali (Doktor Behçet salih), Aziziye: (Barbaros), İkinci Tepecik: (Yeni mahalle).

İsimleri değiştirilen mahallelerin listesi berayi tasdik Vilâyet makamına gönderilmiştir. Bu isimler Vilâyet makamınca tasdik olunduktan sonra yeni isim alan mahalleler, bu isimlerle alınacaktır.

Aydında avcılar için poligon

AYDIN, (Milliyet) — Avcılar cemiyeti Pınar başında belediyeye âit bir yerde bir poligon yapmağı kararlaştırmıştır, ve bu yerin cemiyete verilmesi için Halkevinin yardımı istenmiştir. Halkevi idare heyeti, evin himayesinde bulunan cemiyetin bu istediğini başarmak üzere teşebbüse girişmiştir .

Aydın Tayyare cemiyetinde

AYDIN, (Milliyet) — Tayyare cemiyeti Aydın şubesi idare heyeti evvelki gün Vali Fevzi Beyefendinin huzurlarile toplanarak riyasete yine Peştemalcı zade Reşat Beyi, ikinci reisliğe ticaret odası başkâtibi Mazhar ve Fahrî musipliğede Asaf Kanan Beyler seçildirler.

Haber aldığıma göre, Halkevi neşriyat ve kütüphane şubesi reisi olan Asaf Kenan Bey , boş vakitlerinin bu şube işlerile uğraşmağa ancak yetiştiğinden tayyare cemiyeti muhasipliğinden istifa etmiştir.

Ayni zamanda belediye tarafından tayyare cemiyeti azalığına seçilen mühendis Hıfzı Bey de hususî işlerinin cemiyet işlerile lâyiki veçhile alâkadar olmasına müsait olmadığından affını reca etmiştir.

Pehlivan güreşi

AYDIN, (Milliyet) — Şehrimiz himâyei etfal cemiyeti bir pehlivan güreşi yapmağı tasarlamış ve teşebbüse başlamıştır.

Aydın Halkevinde hazırlık

AYDIN, (Milliyet) — Halkevi idare heyeti, Halkevlerinin açılma gününü parlak bir surette kutlulamak için hazırlıklara başlamıştır.

O gün Ankara Halkevinde söylenecek nutukları Halka dinletmek için Halkevinden başka iki yerde daha radyo temin edilmiştir. Gündüz yapılacak merasimde Halkevi reisi bir hitabe söyliyecek, şiir ve neşideler okunacak , bir de konser verilecektir. Gece de bir âile eylentisi tertip olunacaktır.

Aydın Umumî meclisi toplandı

AYDIN, 16. (Milliyet) — 11 Şubatta çokluk olmadığından toplanamıyan belediye meclisimiz dün akşam toplandı. İstifa eden üç aza istifa kağıtlarında sıhhî bir mâzeret göstermediklerinden, belediye kanununa uyğunsuz olan bu istifaların reddedilmesi hakında Dr. Nafiz B. ve mühendis Hıfzı Beylerin tekliflerı kabul olunarak istifalar reddolundu.

Aceze tahsisatına 1500 lira nakledilmesi hakında maliya encümeni mazbatası kabul olundu.

Asrî kabristan yapılmasının başka zeman bırakılması muvafık görülerek pazartesi toplanılmak üzere meclis toplantısını bitirdi.

İzmirde bir artist

İZMİR, 18. (Milliyet) — Kokain filminin harici sahnelerini oynamak üzere Mlle Claudie Lombar'm gelecek ay içinde İzmire muvasalatına intizar olunmaktadır.

İstanbul ile Büyük çekmece arasındaki ana şose için, köy kanunu mucibince köylülerden de istifade edilmektedir. Yukarıdaki resim Çekmecede yolda çalışan köylüleri gösteriyor.

Ankarada bir cinayet

ANKARA, 18 (Milliyet) —Evvelki gece şoför ve şoförler cemiyeti kâtibi Salâhaddin Ef. Taflan gazinosunda hanendelik eden siyahî Müyesser H. la birlikte Hacıdoğan mahallesinde bir evde rakı içerlerken kıskançlık yüzünden rovelverle kadını kalbinden vurmuş ve kadın derhal ölmüştür.

Katil Müyesser Hanımın silâhı elinden almağa çalışırken patladığını iddia etmektedir. Katil adliyeye teslim edilmiştir.

Canavar bir baba

Yumurtalık nahiyesinin Tahiriye köyünde Mehmet isminde bir adam ve bunun dört yirmi iki yaşlarında Ayşa adında bir kızı var. Ayşe ayni köyden bir delikanlı ile sevişmekte ve onunla evlenmek fikrindedir. Mehmet buna kat'iyen razı değil. Fakat her ne yapıyorsa bu sevişen iki kalbi yekdiğerlerinden ayırmağa muvaffak olamıyor. Kızın bu inadından hiddete gelen Mehmedin gözleri kararıyor ve Ayşeyi yere yatırıp ellerini ayaklarını bağladıktan sonra ameliyata girişiyor:

İlk önce ateşte kızdırdığı kıp kızıl demir parçasını zavallı çene altına vücudünün muhtelif yerlerine,bacaklarına bir eyice basıyor. Fakat iş bu kadarla bitmiyor. Gözlerini kanbüvüyen bu hissiz ve vahşi baba eline aldığı bir baltanın ters tarafile Ayşenin başına vurarak adamakıllı yaralıyor ve zavallı kızı baygın bir hale getiriyor.

Bir ay kadar müthiş ıstıraplar çeken Ayşe nihayet dün biraz kendine gelebilerek şehrimize kaçmış ve Cümhuriyet müddei umumiliğine bir istida ile müracaat etmiştir.

Ayşe, hükûmet tababeti tarafından uzun uzadıya muayene edilmiş ve kendisine kırk beş günlük bir rapor verilmiştir.

Bartında tavuk kolerası

Bartından yazılıyor: Kazamızın bazı kısımlarında tavuk kolerası görüldüğü için, hastalık sönünceye kadar tavuk ihracatı menedilmiştir.

Keçilerde de bir hastalık görüldüğü için, keyfiyet kaymakamlıkça vilâyete bildirilmiştir.

137 yaşında ihtiyar!

İZMİR, 18. (Milliyet) — İhtiyar bir İlbasanlı Ankaraya gönderilmek üzere resmi makamata müracaat etti. Bu adam 137 yaşında olduğunu söyleyor. Fikren kuvvetlidir. Yalnız gözleri iyi görmemektedir. Kendisi ile konuşanlara gençlik mevkibelerimi anlatmaktadır. Bu ihtiyar köylünün ağzında yaşayan bir cümle vardır: "Allah Gazi babamızı üzerimizden eksik etmesin. Ben 137 yaşındayım ama Gazi yine benim babamdır" demektedir.

Ana katili

Bartından yazılıyor: Annesini balta ile öldüren katili Hamdinin muhakemesine pazar günü başlanmıştır. Fakat, mahkemede de hiç söz söylememekte inat ettiği, bu suretle delilik alâmetleri göstermek istediği için, mahkeme kendisinin Tıbbı Adlîce muayenesine karar vermiştir.

Katil, ilk vasıta ile İstanbula sevkolunacaktır.

Köy mekteplerinde tavukçuluk

Devrekten yazılıyor: Tavuk yetiştirmek hususunde köylümüze örnek olmak üzere köy mekteplerinde birer kümes vücuda getirilmeğe başlanmıştır. Bir kaç köyde yapılmış olan bu kümeslerde köy namına tedarik edilen yerli tavuklar toplanarak faaliyete girişilmiştir. Bu tavuklar, tedrici surette makbul cinslere hasredilecek ve bu suretle köylüye iyi cins damızlık tavuk veya yumurta temini kolaylaştırılacaktır.

Koca katili

Torbalının Tepeköyünden kocası Balıkçı Ahmet efeyi öldürmekle maznun ve mevkuf bulunan Sıddika Hanımın kanunu cezanın 449 ncu maddesine tevfikan 18 sene müddetle ağır hapse konulmasına dair mukaddema ağır ceza mahkemesince verilmiş olan hüküm mahkemei Temyizce nakzolunarak iade edilmiş ve bu davanın tekrar rüyetine ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

İzmirde defineler

İZMİR, 18. (Milliyet) — Meyhane ağzı tarafında bir ihbar üzerine bir define aranmağa başlamıştır.

Maarif müşteşarı

ANKARA, 18 (Telefonla) — Maarif müsteşarı Salih Zeki Bey geldi.

Bere şapkalarda da yeni yeni tahavvüller başladı. Yukardaki model İskoç yalıların şapkalarından alınmıştır.

ÇOCUK

Küçük Fahriye

Küçük Fahriyenin annesi uyanıp gözlerini açtı.. Bir de ne görsün? Fahriye yanında yok. Telâşla:

— Fahriye, neredesin diye sordu.

Küçük kız daha evvel kalkmış, karyolanın altına saklanmış, hiç sesini çıkarmıyordu. Annesine mu ziplik yapmak için olacak.. Fahriyenin annesi ses işitmeyince, hemen yatağından fırladı, fakat o sırada küçük başını göstererek:

— Peh! dedi.

Annesini korkutmak için olacak.

Kadıncağız kızını görünce gülümsedi. Sabah tuvaleti için su getirdi ve aşağıya indi.

Fahriyenin o zaman aklına başka bir şey geldi.. Sepetteki mışıl mışıl uyuyan pamuğu aldı. Pamuk kar gibi beyaz minimini bir kedi idi.. Kediyi liğenin içine soktu, [illegible] tarafını sabunladı ve güzelce [illegible] kadı. Pamuk etne yapışan tüyleri ile o halde acayip bir şey olmuştu.. Annesi gelip te Fahriyenin kediyi yıkadığını görünce:

— Aferin kızım, dedi.

Ondan sonra da Fahriye liğenin suyunu değiştirdi. Bu sefer kendisi yıkandı.

Sıra sabah kahvaltısına gelmişti.. Annesi tereyağı ve reçel sürülmüş ekmek dilimini uzattığı zaman, Fahriyeye baktı. O zaman küçük kız nezaket kaidesini hatırladı:

— Teşekkür ederim, dedi.

Fahriyenin altı tane bebeği vardır. Hergün onlara itina ile bakar. Hepsinin birer birer saçlarını tarar.. Bir küçük anne gibi hepsine ihtarda bulunur:

— Temiz olunuz, der. Yoksa hepinizin kulaklarını çekerim. Söylemeğe hacet yok. Zavallı bebeklerin her gün tarana tarana başlarında saçları kalmadı. Zavallı pamuk, kendi sırası gelip taranmamak için, nereye saklanacağını bilmez.

Fahriye ondan sonra altı kızını gezmeğe çıkarır. Yani hepsini bir değneğe bağlar ve omuzunda taşır. Bu gezintiye ekseriya Pamuk ta iştirak eder.

Akşam olunca Fahriye yatağa girer, gözlerini kapatır ve uyur.

Tek mi, Çift mi?

Bu meşhur oyunun başka bir şeklini tarif edelim. Arkadaşlarımızdan bir avucuna çift ve bir avucuna da tek olarak bir mikdar (ne olursa olsan) meselâ fasulye almasını söyleyiniz. Ve hangi elde çift, hangi elde tek fasulye olduğunu bileceğini iddia ediniz.

Arkadaşınıza sağ elinde ne kadar fasulye varsa onu çift bir rakamla, sol elindeki fasulyeleri de tek bir rakamla zarbettiriniz. Ve bu iki hasılı zarbı cemettiriniz. Eğer yekûn tek çıkarsa, sağ elindeki fasulyeler çifttir. Eğer yekûn çift çıkarsa sol eldeki fasulyeler çifttir.

Misal: Diyelim ki sağ elde 10, sol elde 7 fasulye var. 10×4=40:7×5=35 iki hasılı zarbın yekûnu ne eder? 75 demek ki tek (Şu halde sağ eldeki fasulyeler çifttir).

Diğer bir misal: Sağ elde 9, sol elde 8 fasulye var. 9×4=36:8×5=40 iki hasılı zarbın yekûnu 76 yani çift rakam. (Şu halde sol eldeki fasulyeler çifttir.)

Bilmek lâzım

Çürük iplik

Bazı makaralar vardır ki iplikleri çürük çıkar. Sık sık kopan iplik te insanın canını sıkar. Buna mani olmak için iplik daha mağazada iken, üzerinden sabun geçirmelidir.

Mermerler

Mermerleri temizlemek için sabunlu ılık su içine bir iki kaşık asid kloridrik, yani tuzruhu ilâve etmek kâfidir. Ondan sonra mermeri bir fırça ile fırçalamalı.

Merhum
Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen
Amelî Hayat Âlimi
(Herbert N. GASSON)un
İDEAL BÜRO
ve
Yeni Müşteri Bulmak San'atı
Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.
Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz
Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası
Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz.
9

3 üncü kolordu ilânları

Kolordu kıt'at merbutesi ihtiyacı için 160 ton ekmeklik un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. İhalesi 27 şubat 933 pazartesi günü saat 11 de icra olunacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün komisyona müracaatları. (16) (454) 35

* * *

İzmitteki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için kapalı zarf usulile bir şartname dahilinde 218,744 kilo arpa ile 75,000 kilo yulaf 25 şubat 933 cumartesi günü saat 15 te kapalı zarfla münakasaları İzmitteki Satınalma komisyonunca yapılacağından şartnamelerini görmek üzere mezkûr komisyona müracaatları. (3014) (455) 45

* * *

61 F. Sa. Al. Ko. dan:
Çorlu garnizonunda bulunan kıt'at ihtiyacı için kapalı zarfla 327,500 kilo arpa ve Tekirdağ garnizonunda bulunan kıt'at ihtiyacı için açık münakasa ile 53,000 kilo arpa satın alınacaktır. İhaleleri 6 mart 933 pazartesi günü saat 14 ve 16 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için tayin edilen gün ve saatte teminat ve tekliflerile 61.F. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (3021) (636) 59

* * *

3. K. O. muhabere deposu için pazarlıkla 40 kalem tamir malzemesi satın alınacaktır. İhalesi 21 Şubat 933 salı günü saat 11 dedir. Taliplerin listesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda satınalma komisyonuna müracaatları. (32) (718) 171

* * *

K. O. için Yıldız'dan, Dolmabahçe'deki hayvan hastanesine 30.000 kilo ot nakledilecektir. İhalesi 20 Şubat 933 pazartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin mezkûr gün ve saatten evvel komisyonumuza müracaatları. (36) (742)

* * *

K. O. kıt'atı ihtiyacı olan 45,000 kilo yulaf pazarlıkla satın almacaktır. İhalesi 23 Şubat 933 perşembe günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığma iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyonumuza müracaatları. (35) (741)

* * *

3. K. O. hayvan hastanesi için pazarlıkla 42,000 kilo saman satın alınacaktır. İhalesi 23 Şubat 933 perşembe günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda 3. K. O Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (34) (740)

Heykelime dair bir izah

Bir san'atkârımız, (heykelimi) yapmak istiyor. Yaparsa, fotoğrafisi (gazetelerimize), hayatımdan sonra da (aslı), içinde yetiştiğim Darülfünuna) verilecektir.
Türk Şiir Kralı: Filorinalı Nâzım

Beşiktaş icra dairesinden: Borçtan dolayı ve açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar verilen 5 adet berber koltuğu ve 4 ayna vesair berberliğe ait eşyalar dellaliye resmi ve ihale pulu müşterisine ait olmak üzere 25-2-933 cumartesi günü saat 13 ten 15 e kadar Beşiktaş köyiçi imam zade caddesi 44-46 No. lu dükkân önünde satılacağından talip olanların hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Evkaf müdiriyeti ilânları

1 — Bahçekapıda dördüncü vakıf handa 12-4, 22-5, 14-7, 15-8, 15-16 No. dükkân ve mağazalar ile büyük bodrum ve küçük 1 No. depo.
2 — Hanın asma katında 1, 12, 14, 35 No. odalar.
3 — Hanın birinci katında 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 32, 37 No. odalar.
4 — Hanın ikinci katında 29, 37, 39, No. odalar.
5 — Hanın dördüncü katında 12, 14, 16, 18 No. odalar.

Bahçekapısında dördüncü Vakıf handa boş olan ve numaraları ile katları yukarda yazılı dükkân, mağaza, odalar 934 senesi mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere müzayedeye konmuştur. İhaleleri Martın sekizinci çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Tutmak istiyenlerin Evkaf müdürlüğünde akarat kalemine müracaatları. (633) 58

Tayyare Cemiyeti Mübayaat komisyonundan:

Şartnamesi veçhile 202 top kuşe kâğıdı satın alınacağından taliplerin 20-2-933 pazartesi günü saat 15 te mübayaat komisyonuna müracaatları. (713) 141

Millî Müdafaa Vekâletinden:

1 — 931 ve 932 senelerinde mazeretlerine binaen vaktinde müracaat ederek ikramiyelerini alamıyan malûllerle şehit ve yetimlerinin istihkaklarına ait bordroları Maliye vekâletine ve cetvelleri de Askerlik şubelerine göndrilmiştir. Buna göre eshabı istihkakın Askerlik Şubeelrine müracaat etmeleri.

2 — İşbu tevziattan sonra müracaat edeceklerin paraları 933 tevziatında verileceğinden beyhude yere M.M. vekâletine müracat edilmemesi.

3 — 933 senesinde vaktinde müracaat etmemiş olanlar için ayrıca bir tevzi yapılmıyacağından malûllerle şehit yetimelrinin behemehal 1 Nisan 933 tarihine kadar şubelerine müracaatla kaytlarını yaptırmaları, bu tarihe kadar kaytlarını yaptırmıyanların müracaatlarının bilahare kabul edilmiyeceği ilân olunur. (3022) (655) 67

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
2. ci Keşide 11 Mart 1933 tedir:
Büyük ikramiye 35,000 Liradır
DÜNYANIN EN ZENGİN VE BÜYÜK PİYANGOSUDUR.
20

Milliyet Matbaası
HER NEVİ
Mecmua | Duvar Afişleri
Mektep Kitapları | Mektupluk Kâğıt - Zarf - Kartvizit - Fatura - El ilânları
ROMAN
Fennî Kitaplar
TABEDİLİR
Defteri kebir, Yevmıye ve Kasa defterleri mevcuttur
Her Müesseseye Elverişlidir.
Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar
Adres: ANKARA Caddesi
MİLLİYET Kitap Kısmı
Telefon: 24310 - 24319 - 24318
10

FOTO ETEM
ESKİ "Milliyet" FOTOGRAFI
İstanbul, Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu No. 42.

Yüksek Mühendis Mektebi Mübayaat Komisyonu Riyasetinden:

1 — Mektep için lüzumu olan bazı levazımı tersimiyenin münakasasına talip çıkmadığından eski şartname mucibince 20-2-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat (14) te pazarlık suretile ihale edileceği,

2 — Malzeme lâboratuvarı için alınacak alâtin münakasasına talip çıkmadığından eski şartname mücibince 20-2-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14,30 da pazarlık suretile ihale edileceği,

3 — Elektrik lâboratuvarı için alınacak alâtın münakasasına talip çıkmadığından eski şartname mucibince 20-2-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat (15) te pazarlık suretile ihale edileceği,

4 — Metkep için lüzumu olan pergel takımlarının münakasasına iştirak eden taliplerin verdikleri fiatlar fazla görüldüğünden eski şartname mucibince 20-2-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat (15,30) da pazarlık suretile ihale edileceği ilân olunur. (708) 139

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları
Türk Anonim Şirketinden:
Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.
Kristal Toz, kilosu 36,75 kuruş
Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.
Adres: Istanbul, Bahçekapı 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: Istanbul Şeker - Telefon: 24470-79
14

SEYRİSEFAİN
Merkez acenta: Galata Köprübaşı B 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar za de H. 2. 3740.
İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
"ANKARA"
21 Şubat salı 11 de
TRABZON POSTASI
KARADENİZ
22 Şubat çarşamba 18 de Galata rıhtımından.
ZMİR - MERSİN POSTAS
ANAFARTA
22 Şubat çarşamba 10 da İdare rıhtımından kalkarla

Sadıkzade Biraderler Vapurları Karadeniz Postası
Dumlu Pınar
Vapuru 21 Şubat
SALI
saat 16 da Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığımıza müracaat. Tele. 22134.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Süvari Binicilik mektebi ahırları tamiri 2-3-933 perşembe günü saat 14,30 da açık münakasası vardır. Şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına girişeceklerin bahali vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (491) (61 54

* * *

Ordu sıhhiyesi için rontk malzemesi 22-2-933 çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin izahat almak için her gün komisyona müracaatları. (499) (67

* * *

Harbiye mektebi talebesi gizlemesi ihtiyacı için kalem malzemesinin 20-2-933 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin her gün komisyona uğramaları. (503) (736

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut fabrikaları muhafız takım efrادının işleri için aşağıda cins ve mikdarı yazılı 12 kalem erzak toptan ve perakende suretile münakasaya konmuştur. Şartnamesini görmek isteyenlerin pazartesi ve perşembe günleri ve münakasaya girmek için Martın 13 üncü pazartesi günü saat 14 te Tophane de Eski Salı pazarında Askerî Fabrikalar Yollar Müdürlüğünde Satınalma Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (729)

Kilosu	Cinsi
300	Sade yağı
200	Zeytin danesi
200	Pirinç
1000	Bulgur
300	Kuru fasulye
200	Patates
100	Kuru sovan
200	Toz şeker
100	İrmik
300	Makarna
100	Sabun
100	Kuru üzüm

Dr. A. KUTİE
Karaköy Börekçi fırını sırasında

Bu bir harika değil midir?

Bir kaç beyaz tabletçik ve bunların içinde istirahat ve uykunun bütün sırrı!

Kim sinirli, heyecanlı, yorgun ise bu tabletçikler, „Bayer" Adalin tabletleri sayesinde ertesi sabah insanın yataktan keyifli ve neş'eli olarak kalkmasını temin eden bir istirahata ve uykuya nail olur

SATİE
MAHDUT MIKDARDA
Elektrik su ve banyo ısıtıcı cıhazlar imal etmiştir.

12 ilâ 48 ay
vade ile satılacak olan bu aletleri tedarik etmek için acele ediniz.
Elektrik Şirketinin bu cıhazlara sahip olanlara tatbik ettiği tarife hakkında malûmat isteyiniz.

120

Romatizma - Siyatik
BEL ve ARKA ve soğuk algınlığından husule gelen ağrılardan kurtulmak için:
RUMATİZAL
Mahlûlü
Sür'atle sıhhat ve neşenizi iade eder. Ecza depolarile eczanelerde satılır.

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Istanbul'daki Gümrükler için daktiloda da kullanılmak üzere 12 lira aslî maaşlı bir kaç kâtip alınacaktır.

Lâakal orta tahsili bitirmiş olmak ve memurin kanunundaki vesaiki ibraz edebilmek şartile talip olanların 21 Şubat 933 salı günü saat 14 te yapılacak olan müsabakaya iştirakleri, ve müsabaka gününden evvel vesikalarını Başmüdürlük Muhasebe şubelerine getirmeleri. (733)

İstanbul Belediyesi İlânları

932 senesi Vilâyet hususî idare bütçelerinin tab'ı pazarlıkla yaptırılacaktır. Talip olanlar izahat almak için her gün Levazım müdürlüğüne pazarlığa girmek için ile yüz otuz forma itibarile teklif edecekleri bedelin yüz le yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubu ile 23-2-933 perşembe günü saat on beşe kadar dai dinî encümene müracaat etmelidirler. (738)

Kostüm modelleri Paris'ten getirtilmiştir. Ankara Palas'ta her gün görülebilir.

179

Ürolog - Doktor
Celâl Tevfik
İdrar yolları hastalıkları
Birinci sınıf mütehassısı
Sirkeci Muradiye cadd. No. 35.

23

Tashih

17 şubat 933 tarihli nüshamızın yedinci sahifesinde münderiç İstanbul Ziraat Bankasına ait "emval müzayedesi" hakkındaki ilân meyanında bulunan 30 lira kıymetindeki tarlanın kariyesi Maltepe olması lâzım gelirken sehven Kartal olarak gösterilmiştir. Keyfiyet tashih olunur.

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

1— Mektebimiz talebesinin Mart 933 üçüncü taksit ücretlerinin tahsiline başlanılmıştır. Bu muamele nihayet Martın onuncu günü akşamına kadar devam edecektir.

2— Tahsil olunacak bu ücretlerden tenzile tabi olanlar behemehal babalarının Devlet memuru olduğunu ve Baremdeki derecesini gösterir gayet açık ve mensup bulunduğu dairece musaddak ve pullu bir vesika getireceklerdir. Getirmiyenler veya getirip te istenildiği şekilde vesikaları yazılmamış olanlar tenzilâttan istifade edemiyeceklerdir.

3— Taşradan gönderilecek paraların ve vesikaların şimdiden irsaline başlanılması icabeder. (669)

68

İPEKİŞ

Çamaşır dairesi
Paris'in en son moda modellerini muntazaman getirtmektedir

İpekiş çamaşır dairesi

1 — İpekiş kumaşlarının nefasetini tebarüz ettirmek,

2 — İktısadi buhran dolayısile ıztırap duyan ailelere evlerinde bizzat yapacaklarından daha ucuz ve daha güzel çamaşır temin etmek,

Gayelerile açılmıştır. Burada en basitinden en mükemmeline kadar, modaya en muvafık şekilde ve Paris'in en son modelleri üzerine her türlü:

Pijamalar, sabahlıklar, gecelikler, kimonolar, kombinezonlar, iç çamaşırları, salon perdeleri, yatak takımları... İlâh..

Yaptırabilirsiniz

29

KİRALIK KAGİR HANE VE DÜKKAN

Beşiktaş Akaratı Vakfiye İdaresinden: Beşiktaşta Akaretlerde 10 numaralı hane ile 43 numaralı dükkân birer sene 7 ve 22 numaralı haneler üçer sene müddetle kiraya verileceğinden şehri halin üçüncü cuma gününden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanların şubatın 25 inci cumartesi günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada mütevelli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar İstanbul Evkaf müdiriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri. (450)

34

MİLLİYET MATBAASI

İŞ BANKASI KUMBARALARI

Kumbara Sahipleri
933 Birinci Kur'ası
1 nisanda çekilecek!

İş Bankası, memlekette tasarruf hareketini teşvik gayesile, kumbara sahiplerine her sene 5000 lira mükâfat veriyor.

Kur'aya girmek için:
"1 mart 933 tarihine kadar tasarruf mevduatınız asgarî 5 lira olmalıdır„

Şubat sonuna kadar siz de bir kumbara alarak para biriktiriniz!

21